

ΚΡΗΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

ΑΝΩΤΕΡΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΔΙΑΙΡΕΤΟΥ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΕΝ ΧΑΝΙΟΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

1904

ΚΛΤ
245
294

ΚΡΗΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

ΑΝΩΤΕΡΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΔΙΑΙΡΕΤΟΥ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΕΝ ΧΑΝΙΟΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
1904

ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Τών μαθημάτων του αδιαίρετου Δημοτικού Σχολείου.

Δ ε υ τ έ ρ α

Από τῆς 8—9 πρωινῆς ὥρας.

- Ἡ Δ'. τάξις διδάσκει: Ἀνάγνωσιν.
Ἡ Α'. » ἐπισκολεῖται εἰς Μελέτην ἢ Γραφήν.
Ἡ Β'. » ἐπισκολεῖται εἰς Γραφήν ἢ Καλλιγραφίαν.
Ἡ Γ'. » ἐπισκολεῖται εἰς Καλλιγραφίαν ἢ Ἰχνογραφίαν.

Από τῆς 9—10.

- Ἡ Α'. τάξις διδάσκει: Ἀνάγνωσιν.
Ἡ Β'. » ἐπισκολ. εἰς γραπτῆς ἀσκήσεις ἐκ τῆς Ἀριθμητικῆς ἐπιχορμῆνας ὑπὸ τοῦ διδασκάλου.
Ἡ Γ'. τάξις ἐπισκολεῖται εἰς Μελέτην τῆς Ἱερᾶς Ἱστορίας.
Ἡ Δ'. » » » Ἰχνογραφίαν καὶ Καλλιγραφίαν

Από τῆς 10—10 1/4

Γίνεται διάλειμμα εἰς ἀπόκας τῆς τάξεως.

Από τῆς 10 1/4—11.

- Ἡ Γ'. καὶ Δ'. συνδιδάσκονται Ἱερᾶ.
Ἡ Α'. τάξις ἐπισκολεῖται εἰς γραφήν.
Ἡ Β'. » » » Ἰχνογραφίαν.

Από τῆς 11—12 ὥρας.

- Ἡ Α'. καὶ Β'. τάξις συνδιδάσκονται Πατριδογραφίαν.
Ἡ Γ'. καὶ Δ'. » ἐπισκολοῦνται εἰς ἐργασίας ἐπιχορμῆνας ἐκ τῆς Ἀριθμητικῆς ὑπὸ τοῦ διδασκάλου.

Από τῆς 2—3 ὥρας.

- Ἡ Α'. τάξις διδάσκει: Ἀριθμητικὴν ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν ἀκροωμένης τῆς Β'. κατὰ δὲ τὴν ἑτέραν ἡμίσειαν ὥραν διδά-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

245294

ταται Ἀριθμητικῆν ἢ Β' τάξιν ἀκροαμένης τῆς Α'.

Ἡ Γ', καὶ Δ', ἐπασχολοῦνται εἰς μελέτην τῆς Φυσικῆς Ἱστορίας.

Ἀπὸ τῆς 3—4.

Ἡ Γ', τάξις διδάσκεται ἰδιαίτερος 3—3 1/2 ρωσικῆν ἱστορίαν Ἑσθονικῆν ἀκροαμένης καὶ τῆς Δ'. Εἶτα 3 1/2—4 διδάσκεται ἡ Δ' τάξις ρωσικῆν ἱστορίαν (ἀνθρωπολογικῆν, φυσιολογικῆν κτλ.) ἀκροαμένης καὶ τῆς Γ'.

Ἡ Α', καὶ Β' ἐπασχολοῦνται εἰς γραφὴν καὶ λύσιν Ἀριθμητικῶν ἀσκήσεων.

Ἀπὸ τῆς 4—4 1/2.

Ἡ Β', τάξις διδάσκεται Ἀνάγνωσιν ἢ Α'. ἀπέργεται καὶ ἡ Γ' καὶ Δ' γράφουσι ἐπὶ τοῦ τετραβίου ἑνόμετα ἐκ τῶν πρῶν κλίσεων ὀριζόμενα πρὸς ἐκμάθησιν τούτων (τῶν κλίσεων) καὶ πρὸς ἔρθογραφικῆν ἀσκήσιν.

Τ ρ ε ῖ τ η

Ἀπὸ τῆς 8—9 ὥρας.

Ἡ Γ', τάξις διδάσκεται ἀνάγνωσιν.

Ἡ Α', » ἐπασχολοῦται εἰς Μελέτην ἢ Γραφὴν.

Ἡ Β', » » εἰς Γραφὴν καὶ Καλλιγραφίαν.

Ἡ Δ', » » εἰς Σχηματικὴν καὶ ἔρθην γραφὴν ἐπὶ τοῦ τετραβίου ἑνομήτων ἐκ τῶν πρῶν κλίσεων ὀριζόμενων ἢ καὶ χροῶν ρημάτων.

Ἀπὸ τῆς 9—10 ὥρας.

Ἡ Α', τάξις διδάσκεται Ἀνάγνωσιν.

Ἡ Β', » ἐπασχολοῦται εἰς Μελέτην.

Ἡ Γ', » » εἰς Ἱερογραφίαν.

Ἡ Δ', » » εἰς Ἱερογραφίαν καὶ Καλλιγραφίαν.

Ἀπὸ τῆς 10—10 1/4 ὥρας.

Δ ι ἄ λ ε ι μ μ α

Ἀπὸ τῆς 10 1/4—11 ὥρας.

Ἡ Α', καὶ Β', τάξις συνδιδάσκονται Ἰατρὰ.

Ἡ Γ', καὶ Δ', ἐπασχολοῦνται εἰς Μελέτην τῆς ἔξοτερας ἱστορίας.

μένους κατὰ τὴν ἐπιπέδον ὄραν Γεωγραφίας καὶ ἐπίγειου κόσμου τῶν ἐν τῷ μαθηματικῷ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἀναρρομένων μερῶν.

Ἀπὸ τῆς 11—12.

Ἡ Γ', καὶ Δ', διδάσκονται ἀπὸ ἡμέτερον ὄραν ἐκείνη Γεωγραφίαν συμφώνως τῷ ἀναλυτικῷ προγράμματι.

Ἡ Β', τάξις ἐπασχολοῦται εἰς μελέτην. καὶ

Ἡ Α', ἀπέργεται ἢ ἐπασχολοῦται εἰς Μελέτην.

Ἀπὸ τῆς 2—3 ὥρας.

Ἡ Β', τάξις διδάσκεται Ἀνάγνωσιν καὶ Γραμματικῆν.

Ἡ Α', ἀκροῦται.

Ἡ Γ', καὶ Δ', μελετοῦσι Ἀριθμητικῆν καὶ λύουσιν ἐπὶ τοῦ τετραβίου προβλήματα ἐκ τῶν ἐν χρήσει ἀριθμητικῶν ἀσκήσεων.

Ἀπὸ τῆς 3—3 1/2.

Ἡ Α', τάξις διδάσκεται Ἀριθμητικῆν ἀκροαμένης καὶ τῆς Β'.

Ἀπὸ τῆς 3 1/2—4 1/2.

Ἡ Γ', καὶ Δ', διδάσκονται ἐπὶ ἡμέτερον ὄραν ἐκείνη Ἀριθμητικῆν (α).

Ἡ Β', τάξις ἐργάζεται ἀντιγράφουσα τὰ ἐκ τοῦ ἀντιγραφικοῦ βιβλίου ὀριζόμενον μέρος πρὸς γραφὴν καὶ ἔρθογραφίαν, καὶ ἡ Α' ἀπέργεται.

Τ ε τ ἄ ρ τ η

Ἀπὸ τῆς 8—9 ὥρας.

Ἡ Δ', τάξις διδάσκεται Ἀνάγνωσιν.

Ἡ Α', » ἐπασχολοῦται εἰς Γραφὴν.

Ἡ Β', καὶ Γ', » εἰς Γραφὴν καὶ καλλιγραφίαν.

Ἀπὸ τῆς 9—9 1/2.

Ἡ Α', τάξις διδάσκεται ἀνάγνωσιν.

Ἡ Β', ἐπασχολοῦται εἰς Μελέτην.

Ἡ Γ', καὶ Δ', ἐπασχολοῦται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν ὀριζόμενων ἐκ τῆς Γραμματικῆς συμφώνως τῷ ἀναλυτικῷ προγράμματι.

Σημ. α'. Ὅταν διδάσκεται ἡ Γ' ἀριθμητικῆν ἀκροῦται ἡ Δ' καὶ ὅταν ἡ Δ' ἀκροῦται ἡ Γ'.

Από τῆς 9^{1/2}—10.

Ἡ Δ', καὶ Γ', συνδιδάσκονται Ἱερὰ.
Ἡ Α', ἐπασχολοῦται εἰς τὴν Γραφήν.
Ἡ Β', εἰς Ἑρωτηματολόγιον.

Από τῆς 10—10^{1/2}.

Διδάσκονται

Από τῆς 10^{1/2}—11.

Ἡ Γ', διδάσκεται Ἀνάγνωστον καὶ Γραμματικὴν ἀκρωμένως καὶ τῆς Δ'.

Από τῆς 11—12.

Ἡ Β', τῆς διδάσκεται Ἀνάγνωστον καὶ Γραμματικὴν.
Ἡ Α', ἀπέργεται.
Ἡ Γ', καὶ Δ', προμειλιτῶσιν Ἑλληνικὴν Ἱστορίαν.

Από τῆς 2—3

Ἡ Γ', καὶ Δ' τῆς συνδιδάσκονται Ἑλληνικὴν Ἱστορίαν.
Ἡ Α', τῆς ἐπασχολοῦται εἰς γραφὴν ἀριθμῶν καὶ εἰς ἐκτέλεσιν ἀριθμητικῶν πράξεων (ἐντός τῶν ἀριθμ. 1—20) ὡς ὁρίζεται ἐν διδακτικῷ.

Ἡ Β', τῆς ἐπασχολοῦται εἰς γραφὴν καὶ εἰς ἐκτέλεσιν ἀριθμητικῶν πράξεων ἐν τῶν ἐν ταῖς ἐν χρήσει ἀριθμητικαῖς ἀσκήσεσι ἀναγραφομένων.

Από τῆς 3—3^{1/2}

Ἡ Β', τῆς διδάσκεται Ἀριθμητικὴν ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν ἀκρωμένως τῆς Α' τάξεως.

Ἡ Γ', καὶ Δ', γράφουσιν ἐπὶ τοῦ τετραδίου ἐνόμενα καὶ ἀνωταυμίας πρὸς ἐξάσκησιν.

Από τῆς 3^{1/2}—4^{1/2}.

Ἡ Γ', καὶ Δ', συνδιδάσκονται Ἱερὰ. (ε)

Σμ. 6'. Κατὰ δεκατηνήμερον καὶ ὁμαίς ὁ καιρὸς ἐπιτρέπεται γίνεσθαι ἐξομνῶς περίπατος καὶ ὅν γίνεται καὶ διδασκαλία Πατριδογραφίας ἐν τῇ Α', καὶ Β', τάξει.

Περὶ τῆς

Από τῆς 8—9

Ἡ Γ', καὶ Δ', ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν ἐκίστη διδάσκονται Φυσικὴν Ἱστορίαν.

Ἡ Α', καὶ Β', ἐπασχολοῦνται εἰς Μελέτην τῆς Ἐνωγράφου.

Από τῆς 9—10

Ἡ Α', καὶ ἡ Β', τῆς διδάσκονται ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν ἐκίστη ἀνάγνωστον.

Ἡ Γ', καὶ Δ', ἐπασχολοῦνται εἰς Ἑρωτηματολόγιον.

Από τῆς 10—11

Ἡ Γ', τῆς διδάσκεται Ἀνάγνωστον καὶ Γραμματικὴν ἀκρωμένως καὶ τῆς Δ'.

Ἡ Α', καὶ Β', ἐπασχολοῦνται εἰς Γραμματικὰς ἀσκήσεις ὁριζομένως ἐπὶ τοῦ διδακτικῷ.

Από τῆς 11—12.

Γίνεται Γραμματικὴ ἐν ἀπάντις ταῖς τάξεσιν ὅπου τοῦτο εἶναι δυνατόν ἄλλως γίνονται γεωμετρικὰ ἔργασι. Ὅταν δὲ ἔ καιρὸς δὴν ἐπιτρέπεται ἡ ὅπου εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐκτελεσθῶσι γεωμετρικὰ ἔργασι διδάσκονται 11—11^{1/2} ἡ Α', καὶ Β', ποιήματα, 11—1^{1/2}—12 δὲ ἡ Γ', καὶ Δ'.

Από 2—3 ὥρας.

Ἡ Γ', καὶ Δ', διδάσκονται ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν ἐκίστη Ἀριθμητικὴν. (ς)

Σμ. γ'. Διδασκομένης τῆς μιᾶς τάξεως ἀκρωταί ἡ ἑτέρα ἔνθεν ὀρίζεται αὐτῇ διὰ τοῦ παρόντος προγράμματος ἄλλη τις ἔργασι.

Ἡ Α', ἐπασχολοῦται εἰς Γραφήν.

Ἡ Β', » εἰς Καλλιγραφίαν.

Από τῆς 3—3^{1/2}.

Ἡ Β', διδάσκεται Πατριδογραφίαν ἀκρωμένως καὶ τῆς Α' τάξεως.

Ἡ Γ', καὶ Δ', ἐπασχολοῦνται εἰς ἀσκήσεις Ἀριθμητικῆς σχετικὰς πρὸς τὸ διδασχθῆν μάθημα κατὰ τὴν προηγουμένην ὥραν.

Ἀπὸ τῆς 3 $\frac{1}{2}$ —4.

Ἡ Α' καὶ Β' τάξεις διδάσκονται Ἱερὰ.
Ἡ Γ' καὶ ἡ Δ' ἐπιποιοῦνται εἰς ἀντιγραφὴν ἐπιζομένων
μέρους ἐκ τοῦ Ἀναγνωστικοῦ βιβλίου.

Ἀπὸ 4—4 $\frac{1}{2}$.

Ἡ Δ' διδάσκειται Ἀνάγνωσιν.
Ἡ Γ' ἀκροῦται.
Ἡ Α' καὶ Β' ἀπέρχονται

Παρασκευή.

Ἀπὸ τῆς 8—9 ὥρας.

Ἡ Δ' τάξις διδάσκειται Ἀνάγνωσιν.
Ἡ Α' ἐπιποιοῦται εἰς Μελέτην ἢ Γραφήν.
Ἡ Β' καὶ Γ' » » Γραφὴν καὶ Καλλιγραφίαν.

Ἀπὸ τῆς 9—10.

Ἡ Α' τάξις διδάσκειται Ἀνάγνωσιν καὶ Γραμματικὴν.
Ἡ Β' ἐπιποιοῦται εἰς Γραμματικὰς ἐργασίας ἐπιζομένας
ὅπου τοῦ διδασκάλου.

Ἡ Δ' ἐπιποιοῦται εἰς ἄρθρον σχηματισμὸν καὶ καθαρογρά-
φειν ἐν τετραβίῳ ἐνομίῳ ἐκ τῶν πρῶτων κλίσεων ἐπιζομένων
ἢ χρόνων ῥημάτων τινος.

Ἡ Γ' ἐπιποιοῦται ὡσαύτως εἰς γραμματ. ἐργασίας ἐπιζο-
μένας ἐκ τῶν διδασκομένων μερῶν.

Ἀπὸ τῆς 10—10 $\frac{1}{4}$.

Διὰ λειμμ

Ἀπὸ τῆς 10 $\frac{1}{4}$ —11.

Ἡ Α' καὶ Β' συνδιδάσκονται Ἱερὰ.
Ἡ Γ' ἐπιποιοῦται εἰς Ἰχθυογραφίαν.
Ἡ Δ' » » Καλλιγραφίαν.

Ἀπὸ τῆς 11—12.

Ῥθδικὴ ἐν ἀπόσας ταῖς τάξεσιν. Ὅπου δὲν εἶναι δυνατόν νὰ δι-
δαχθῇ τὸ μάθημα τοῦτο, διδάσκονται γυμναστικὴν ἢ γεωργικὰς
ἐργασίας πᾶσαι αἱ τάξεις.

Ἀπὸ τῆς 2—3

Ἡ Γ' τάξις διδάσκειται Ἀνάγνωσιν καὶ Γραμματικὴν ἀκρο-
μένως καὶ τῆς Δ'.

Ἡ Α' ἐπιποιοῦται εἰς Μελέτην.

Ἡ Β' ἐπιποιοῦται εἰς Ἰχθυογραφίαν.

Ἀπὸ τῆς 3—3 $\frac{1}{2}$

Ἡ Β' τάξις διδάσκειται Ἀνάγνωσιν.

Ἡ Α' ἀντιγράφει καὶ λύει ἀριθμητικὰς ἀσκήσεις ἐπιζομένας
ὅπου τοῦ διδασκάλου.

Ἡ Γ' καὶ Δ' μελετοῦν ἐκ τῆς Γραμματικῆς μέρη ἐπιζο-
μένα ὅπου τοῦ διδασκάλου.

Ἀπὸ τῆς 3 $\frac{1}{2}$ —4 $\frac{1}{2}$

Ἡ Γ' καὶ Δ' συνδιδάσκονται Ἑλληνικὴν Ἱστορίαν.

Ἡ Α' καὶ Β' ἐπιποιοῦνται εἰς Γραφὴν ἢ κειροῦ δὲ ἐπι-
τρέποντος κατεχίνονται εἰς Γεωργικὰς ἐργασίας.

Σάββατον

Ἀπὸ τῆς 8—9.

Ἡ Γ' καὶ Δ' διδάσκονται ἐπὶ ἡμέτερον ὦρον ἐκαστὴ Γεω-
γραφίαν.

Ἡ Α' καὶ Β' προμελετοῦν Ἀνάγνωσιν.

Ἀπὸ τῆς 9—10

Ἡ Α' καὶ Β' ἐπὶ ἡμέτερον ὦρον ἐκαστὴ διδάσκονται ἀνά-
γνωσιν.

Ἡ Γ' καὶ Δ' προμελετοῦσι Γραμματικὴν καὶ Ἀνάγνωσιν.

Ἀπὸ τῆς 10—10 $\frac{1}{4}$

Διὰ λειμμ

Ἀπὸ τῆς 10 $\frac{1}{4}$ —11 $\frac{1}{4}$

Ἡ Γ' καὶ Δ' διδάσκονται ἐπὶ ἡμέτερον ὦρον ἐκαστὴ ἀκρο-
μένως τῆς μὴ διδασκομένης τάξεως Γραμματικῆν.

Ἡ Α' ἐπιποιοῦται εἰς Γραφὴν.

Ἡ Β' ἐπιποιοῦται εἰς Γραφὴν καὶ Καλλιγραφίαν.

Από τῆς 11 3₄—12

Γραμματικῆ ἐν ἀπόκρισι τῆς τάξεως' ἵσως ὁ διδασκαλὸς δὲν ὑποψήζει τοιαύτην διδασκόμεναι ἰσὺν ἐν ἀπόκρισι τῆς τάξεως διηγερούμενος τοῦ διδασκαλοῦ ἐν ὑπόθεσι ἀπλῶ παραδείλῳ τῆς ἡ ἀλλοῦ ἡβουληρηστικῶν διηγήσει.

Από τῆς 2—3

Ἡ Γ' καὶ Δ', διδασκόμεναι ἐπὶ ἡμίσειαν ὄραν ἐκίστη Ἀριθμητικῆν.

Ἡ Α' καὶ Β', ἀναγνώρισι καὶ ἄδουσι ἀριθμητικῆς ἀκρίσει.

Από τῆς 3—4 ὄρας

Ἡ Δ', διδασκόμεναι ἀναγνώσει καὶ Γραμματικῆν ἀπερωμένως καὶ τῆς Γ'.

Ἡ Α' καὶ Β', ἀπέρχονται ἢ ἀπαρχαλοῦνται εἰς γεωμετρικῆς ἐργασίας.

Τὸ ἀνωτέρω ὄρασιον πρόγραμμα θὰ ἐφαρμοσθῆ καὶ ἐν τοῖς ἀδελφείοις σχολαῖσι τῶν ἠθελῶν συνδυαζόμενον πρὸς τὰ σχετικὰ ἐκ τῶν κατωθὶ σημειωμένων.

Ἄντι τῶν Γεωμετρικῶν ἐργασιῶν ὡς σημειοῦται καὶ ἐν τῷ ἀναλυτικῷ προγράμματι θὰ διδασκόμεναι χωρογεωμετρικῆ. Ἄσθη ρυθίζονται καὶ καλλιτεχνικῶν εἰς ὅσα Παρθενονογεῖται εἶναι τοῦτο δυνατόν.

Ἐκίστη τάξις ἀδελφείτου Παρθενονογεῖται ὑπερχειριστικῶς καθ' ἐκίστην ἡμέραν ἀπαρχαλοῦνται τοὺς ἡμετέροις ἐπὶ μίαν ὄραν εἰς χωρογεωμετρικῆ κατὰ τὸν χρόνον τῶν ποιεγῶν ἐργασιῶν.

Εἰς ἅπαντα τὰ Παρθενονογεῖται αἰ κατακοῦσαι ἐν τῇ κώμῃ ἐν ἣ τὸ σχολαῖον μαθητῆται συνημεροῦνται καθ' ἐκίστην Κυριακῆν ἐν τῷ σχολαῖον καὶ ἐκείθεν ματὰ τῆς διδασκαλίας μαθηκόμεναι εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ ἐν τοῖς σχολαῖσι τῶν ἀρρένων.

Εἰς ὅσα Παρθενονογεῖται τῶν Ἐπαρχιῶν ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητριῶν εἶναι κατώτερος τῶν 60 ὁ δὲ τῶν ἀρρένων τοῦ ἀδελφείτου δημοτικῶν σχολαῖσι τῆς κώμης ἢ κομποπόλεως ἐν ἣ τὸ Παρθενονογεῖται ἀνωτέρω τῶν 80, ἡ διδασκαλίας παραλαμβάνει ἐν εἶναι πτωχιστῶς τοὺς μαθητῆς τῆς Α' τάξεως τῶν ἀρρένων καὶ καταρτίζει μίαν ἄγν τάξιν εἰς ἀρρένων καὶ ἠθελῶν ἢ καὶ διδάσκει τὰ ἐν τῷ ἀναλυτικῷ προγράμματι ἀνακερήμενα.

Εἰς πάντα τὰ ἀρτιστοῦτητα Παρθενονογεῖται τῶν Ἐπαρχιῶν εἰς τὰ ὅποια δὲν θὰ λειτουργήσῃ ἀφ' ὅπου Δ' τάξις πιθανὸν δὲ καὶ Γ'.

ἢ διδασκαλίας ἀνακερήμενος τῶν ἀρρένων τῶν μαθητριῶν παραλαμβάνει τὴν ἄγν τάξιν τῶν ἐν τῇ αὐτῇ κώμῃ ἀδελφείτου τῆς κώμης τῶν ἀρρένων.

Εἰς τὰ σχολαῖσι τῶν ἀρρένων ἐν εἰς διδασκόμεναι μὴ πτωχιστῶς δημοτικῶν σχολαῖσι ἐ ἠθελῶν ἢ κομποπόλεως, ἢ ἀναγνώσει τῆς Κρήτης καὶ τὰ ἀποδοτικῶτα τῶν ἐν τῷ ἀναλυτικῷ προγράμματι σημειωμένων ἔργατων διδασκόμεναι ὑπὸ τῆς διδασκαλίας ἐν εἶναι πτωχιστῶς.

Ἐν ὁμοίῳ ἀδελφείτου σχολαῖσι τῶν Ἐπαρχιῶν ποιεῖται Γ' ἢ Δ' τάξις ἐν μὴ ὑπερχειριστικῶν τῶν μαθητῶν ἐκ ἐκίστην τάξιν. Ὅταν οἱ μαθητῆται εἶναι ὁμοῦ εἰς εἰς δὲν συνιστῶνται τάξις ἀλλ' ὑπερχειριστικῶν οὐκ ἐκτακόμενοι εἰς σχολαῖσι ἠθελῶν κώμης ἐν εἰς ἔχουσι τοιαύτην ποιεῖται τάξις.

Εἰς ὅσα ἀδελφείτου Παρθενονογεῖται ὑπερχειριστικῶς μὴ ἢ ὁμοῦ ἢ ἄσθη διὰ τὴν Γ' ἢ Δ' τάξιν συνιστῶνται τάξις. Ἄλλ' ἐν συσταθῶν ἀδελφείτου συνιδασκόμεναι πάντα τὰ μαθητῆματα πλὴν τῶν Ἑλληνικῶν καὶ Μαθηματικῶν.

Μεγίστη δέον νὰ καταβάλλεται ὀφειλὴ ὑπὸ τῶν κ. Νομαρχικῶν Ἐπιθεωρητῶν ἵσως οἱ μαθητῆται τῆς Α' τάξεως τῶν ἀδελφείτου σχολαῖσι ἀποτακόμενοι ἐν τῷ κώμῃ. Πρὸς τοῦτο δέουσι εἶναι τὰς ἀποτακόμενας καταλλήλους ἀδελφείτας καὶ ἐπιμελοῦνται τῆς ἀκριβοῦς αὐτῶν ἐπιπέδου. Ὅπου τοῦτο εἶναι ἀδύνατον, ἀπέρχεται ἢ ὑποκατατῶν τὸ πᾶν ὁμοῦ τμημάτων κατωκατοῦμένων εἰς μίαν τὴν κατωτέρω τῶν μαθηκόμενων τὰ πρῶτον εἰς τὸ σχολαῖσι, εἰς δὲ τὸ δεύτερον τῶν μαθηκόμενων ἐν τῇ αὐτῇ τάξι κατὰ τὸ προγεωμενόμενον ἔτος.

Ἀπαγορεύεται ἀσθητικῶς εἰς τοὺς διδασκαλοὺς νὰ δέχονται εἰς τὰ σχολαῖσι παιδία μὴ συμπληρωσάντα τὸ ἴσον ἔτος τῆς ἡλικίας. Μὴ ὑπερχειριστικῶν δὲ ἀνητῆριῶν διδασκόμεναι ἐν τῆς Ἐπαρχίας, οἱ διδασκαλοὶ θὰ ἔχουσι πληροσφορίαν παρὰ τῆς σχολικῆς ἐπιτροπείας περὶ τῶν μαθητῶν, ὡν ἡ ἡλικία γίνεται κατώτερα τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιπέδου.

Ἀπαγορεύεται ἐπὶ ποιεῖ ἀπολύσεως εἰς τοὺς ἐν τοῖς δημοτικῶν σχολαῖσι τῶν ἀπαρχιῶν διδασκόμενας πτωχιστῶς ἢ μὴ δημοτικῶν σχολαῖσι νὰ δέχονται εἰς τὰ σχολαῖσι αὐτῶν μαθητῆς ἀπορριβθέντας κατὰ τὴν εἰσιτήριον ἐν τοῖς Ἑλληνικῶν σχολαῖσι δημοτικῶν καὶ νὰ ἀπαρχαλοῦνται εἰς τοὺς γονεῖς αὐτῶν, ὅτι θὰ διδάσκων αὐτοὺς μαθητῆματα ἀνωτέρω τῶν ἐν τοῖς δημοτικῶν σχολαῖσι διδασκόμενων. Τὸς τοιοῦτους μαθητῆς ὡς καὶ τοὺς ἀπολυθέντας ἀλλὰ μὴ δυνθέντας νὰ ρυθίζωνται εἰς τὸ Ἑλλη-

νικών σχολείων προεργαζομένους ἐπιγράφουσιν εἰς τοὺς μαθητὰς τῆς Δ' τάξεως.

Εἰς ἕκ ἀκριβέστα δημοτικά σχολεῖα τῶν ἐπαρχιῶν ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ὑπερβαίνει τοὺς 80, ἔχουσιν δὲ συσταθῆ καὶ αἱ 4 τάξεις θύναται ὁ διδάκτακός κατὰ τὴν πρώτην ἐξακμηθῆν νὰ διδάσκη τοὺς μαθητὰς τῶν δύο κατωτέρων τάξεων κατὰ τὰς μεσημέρινας ὥρας τὰ ἐν τῷ ἀνάλοτινῳ προγράμματι 2—4 $\frac{1}{2}$) τῶν ἀκριβέτων δημοτ. σχολείων ἀναρρέομενα μαθήματα τούδε εἰς τῶν δύο ἀνωτέρων τάξεων κατὰ τὰς πρωϊνάς ὥρας 8—12).

Τούτοις ὅμως δεῖν νὰ γίνηται μόνον κατὰ τὴν Α' ἐξακμηθῆν.

Ἐν Χάλκιπ τῇ 15 Σεπτεμβρίου 1902.

Ὁ Γενικός Ἐπιθεωρητὴς τῆς Δημ. Ἐκπαίδευσως
Ν. ΠΑΛΙΒΡΑΚΙΣ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΤΟΥ

ΑΔΙΑΙΡΕΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΤΩΝ

Α Ρ Ρ Ε Ν Ω Ν

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

Τάξις Α. ' καὶ Β'.

Πρῶτος κύκλος

(Πρῶτον ἔτος συνδιδασκαλίας τῆς Α' καὶ Β' τάξεως).

Προσευχὴ. α') Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς ε') Ἅγιος ὁ Θεὸς καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν ἀναγεγραμμένων ἐν τοῖς ἀναγκωστικῶν βιβλίοις τῶν τάξεων τούτων.

Ἐκ τῆς Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης διδάσκονται ἀνευ βιβλίου.

- 1) Ἡ Ἱστορία τοῦ Ἰωσήφ «τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου. Φυλάσσει Κύριος πάντας τοὺς ἀγαπῶντας αὐτὸν».
- 2) Ἡ Γέννησις τοῦ Χριστοῦ.
- 3) Ἡ Βάπτισις τοῦ Χριστοῦ «ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται».
- 4) Ὁ Ἰησοῦς φίλος τῶν παιδίων. «Ἄφετε τὰ παιδιά ερχεσθαι πρὸς με καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ, τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ».
- 5) Ἡ Ἀνάστασις τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας ἐν τῇ πόλει Ναὶν «τὰ ἀδύνατα παρ' ἀνθρώποις δυνατὰ ἐστί παρὰ τῷ Θεῷ».
- 6) Ἡ παραβολὴ τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου «Πᾶς ὁ ὑψών ἑαυτὸν ταπεινώθησεται ὁ δὲ ταπεινὸν ἑαυτὸν ὑψώθησεται».

Δεύτερος κύκλος

(Δεύτερον έτος συνδιδασκαλίας τής Α' και Β' τάξεως).

Προσευχή. α' Πάτερ ἡμῶν ἡ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. β' Ἐξ-
υψεύσιντας τοῦ ὕψους. γ' Ἄγιος ἦ Θεός, Ἄγιος Ἰσχυρὸς κτλ.

Εκ τῆς Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης διδάσκονται ἄνω
βιβλίου.

- 1) Ἡ Δημιουργία τοῦ κόσμου.
- 2) Κλήσις τοῦ Ἀβραάμ ἀπιστεύσαντος τῷ Θεῷ καὶ ἀντιλήψα-
ται τὸν.
- 3) Ἀβραάμ καὶ Λὸς «Μακάρειοι οἱ εὐρησάμενοι ὅτι αὐτοὶ οἶοι
Θεοὺς κληθήσονται».
- 4) Ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραάμ.
- 5) Ἡ Γέννησις τοῦ Χριστοῦ.
- 6) Ὁ Ἰησοῦς Βασιλευτής.
- 7) Ὁ ἐν Κανᾷ γάμος.
- 8) Τὸ πάθος καὶ ἡ θάνατος τοῦ Χριστοῦ.
- 9) Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ.

Ταξίς Γ'· καὶ Δ'.

Πρῶτος κύκλος

(Πρῶτον έτος συνδιδασκαλίας τής Γ'· καὶ Δ'· τάξεως).

Εκ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης

- 1) Ἡ Δημιουργία τοῦ κόσμου ἐκτενέστερον «ὡς ἐμαγαλύνθη
τὰ ἔργα σου Κύριε, πάντα ἐν σφοδρῇ ἐπιθέσασα».
- 2) Ἡ πρώτη ἡμερία κατὰ ὄψονα τῆς ἡμερίας θανάτου.
- 3) Κάν καὶ Ἀβελ «οἱ φονεῖστές».
- 4) Ὁ κατακλιμαρὸς «οἱ παράνμοιοι ἐξολοθρευθήσονται, σωτη-
ρίᾳ δὲ δικίαν παρά Κυρίου».
- 5) Γέννησις καὶ θυσία τοῦ Ἰσαάκ.
- 6) Γάμος τοῦ Ἰσαάκ κεύλογία πατρὸς στηρίζει οἰκους τέκνων,
κατὰ δὲ μητρός ἐκρίζει θεμέλια».
- 7) Ἱστορία τοῦ Ἰακώβ «Πάντα ὅσα ἦν θέλητε ἵνα ποιῶσιν

Σημ. α'. Ἡ Α' καὶ Β'· τάξις συνδιδάσκονται τὰ θρησκευτικὰ. Κατὰ
τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος προγράμματος ὁ δὲ διδαχθῆν
ὁ δεύτερος κύκλος εἶναι ἐπιτα τὰ σχολεῖα ἐν οἷς ἐδιδάχθη κατὰ τὸ παρελθόν
ἔτος ὁ πρῶτος.

ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, αὐτοὶ καὶ ὅσαι πνεύμα κτλ.

- 8) Ἱστορία τοῦ Ἰωσήφ.
- 9) Μωϋσῆς «ἐδιδάχθη ἐν ἀνθρώπῳ ἐν πίστεϊ ἐν Κυρίῳ».
- 10) Αἱ δέκα ἐντολαὶ καὶ τὸ πρῶτον τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ. ἐν τῷ
Θεῷ μένει καὶ ὁ Θεός ἐν αὐτῷ.
- 11) Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ.
- 12) Γαβριὴν «ἐγαλῶν παποθένας ἐπὶ Κυρίῳ ἢ παποθένας ἐπ'
ἄνθρωπον».
- 13) Ἡλὶ καὶ Σαρραὶ «οἱ πατέρες ἐντρέφατε τὰ τέκνα ὑμῶν
ἐν παιδείᾳ καὶ νομοθεσίᾳ Κυρίου».
- 14) Σαβὸν «ὅ ἐν σπείρῃ ἀνθρώπων τοῦτο καὶ θέριον».
- 15) Δαβὶδ καὶ Γολιάθ «Κύριος ὑπερῆρανται ἀντιπύσεται,
κατανοεῖ δὲ ὅμοιο γάρν».
- 16) Σαλμων «Τοῦς ἀγαπῶντας σοφίαν ἀγαπᾷ ὁ Θεός».
- 17) Ἰωβ «Μακάρειοι οἱ πραεῖς εἰ αὐτοὶ κληρονομήσουσι
τὴν γῆν».
- 18) Γεωγραφία τῆς Ἁγίας Γῆς (ἔρη, λίμναι, ποταμοὶ, κτλ.)
καὶ ἐπαρχίαι καὶ αἱ ἐπισημότεραι πόλεις αὐτῆς.

Δεύτερος κύκλος

(Δεύτερον έτος συνδιδασκαλίας τής Γ'· καὶ Δ'· τάξεως).

Προσευχή.

α.) Βασιλεῦ Οὐράνι, Κύριε ἡ τὸ πανάγειν σου πνεῦμα καὶ
ἄλλαι προσευχαὶ ἁπλᾶ καὶ εὐληγίαι).

Εκ τῆς Καινῆς Διαθήκης

- 1) Περὶ Ζαχαρίου καὶ τῆς Γεννήσεως Ἰωάννου τοῦ Βαπτί-
στοῦ «Προσευχάμενος πρὸς με καὶ εἰσκούσθημι ὑμῶν».
- 2) Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτεκνίου καὶ τὸ προεπίειν Θεο-
τόκε Παρθένη.
- 3) Ἡ Γέννησις τοῦ Χριστοῦ «Οὗτο γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεός
τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν».

Σημ. β'. Κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος προγράμ-
ματος ὁ συνδιδάχθη ἐν τῇ Γ'· καὶ Δ'· τάξει ἡ Καινὴ Διαθήκη (κύκλος βο.)
ἵνα μὴ οἱ ἐκ τῆς Γ'· τάξεως μεταβιάνονται εἰς τὴν Δ'· διδύχθωσι Παλαιὰν
Διαθήκην ἢν ἐδιδάχθησαν ἤδη. Εἰς ὅσα δὲ σχολεῖα δὴν ὑπάρχει τετάρτη
τάξις δὲ διδαχθῆ ὁ πρῶτος κύκλος. Δύνανται ὅμως οἱ διδάσκαλοι νὰ διδά-
ξωσι Παλαιὰν Διαθήκην ἐν τῇ Γ'· τάξει καὶ Καινὴν ἐν τῇ Δ'· διδάσκον-
τες ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν ἐκάστην τάξιν καὶ παραγγελλοτες ὅπως ἂ μὴ δια-
σκομῆν τάξις ἀκροῦται.

4. Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ «Νῦν ἀπολείπει τὸν θεῶν του Δέσποτα καὶ ἡ βία τοῦ «ὀραλοῦ» ἐν ῥηπτοισμα...»

5. Ἡ ἐκδόσις ἐκ τοῦ καὶ τῶν παλαιόντων καὶ ἀγοραζόντων «ὡς εἰσὶν μου εἰσὶν προσευχῆς κληθήσονται».

6. Ἡ παραβολὴ τοῦ σπέρματος «Μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτόν».

7. Ἡ παραβολὴ τῶν δέκα Παιρῶν «εἰσεῖ ὁ νομφορὸς ἐργατικῆ».

8. Ὁ πλοῦτος ἀνὴρ καὶ ὁ πτωχὸς Λάζαρος «Μακάριοι οἱ ἐλεημένοι ἐπὶ αὐτοῖς ἐλεηθήσονται».

9. Ὁ ἄριστος υἱὸς «Μετανοεῖτε» ποιήσατε καρποὺς ἄξιους τῆς μετανοίας».

10. Ἡ παραβολὴ τῶν τριάντων.

11. Ἡ παραβολὴ τῆς μελλούσης κρίσεως «προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν».

12. Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου.

13. Ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ.

14. Ὁ μουσικὸς θάψνος.

15. Τὰ πάθη τοῦ Χριστοῦ «ἀγαπήσατε τοὺς ἐχθρούς ὑμῶν, εὐλόγησατε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε τοὺς μισούντας ὑμᾶς».

16. Ἡ ταρῆ καὶ ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ.

17. Ἡ μετὰ τὴν ἀνάστασιν ἐμφάνισις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ «ἐν τινὸν ἄρθετε τῆς ἡμετέρας ἀφίενται αὐτοῖς ἐν τινὸν κρατήσατε κακέρηται».

18. Ἡ ἀνάληψις τοῦ Ἰησοῦ καὶ τὸ προσέρπειν ἀναλήθησις ἐν....

19. Ἡ Πεντηκοστή.

Ἀπομνημόνευσις καὶ ἐρμηνεῖα τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως καὶ ἐκ τῆς κατηγορήσεως ἀνευ βιβλίου ἐν συντόμῳ τὸ περὶ μουστηρίων.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Ταξις Α'.

Λεκτικά δασκίσεις (πραγματογνωσία). Γραφή, Γραμματικὴ, ποιήματα.

Α'. Ἀνάγνωσις.

Ἀνάγνωσις λέξεων εἰς τὰ οὐσιαστικὰ αὐτῶν καὶ ἐκ τούτων εἰς ἀνάγνωσις τῶν ἀρχικῶς δεδομένων λέξεων ἢ καὶ ἄλλων ὁμοίων ταύταις. Ἀσκήσεις ἐπὶ τοῦ ἀναγνωστηρίου, κατὰ δὲ τὴν δευτέ-

ραν ἐκφορὰν ἀναγνωστικῆς ἀποστολῆς καὶ τῶν προτάσεων καὶ λόγων ταυτοῦ.

Β'. Γραφή.

Γραφὴ τῶν ἐπιστολῶν κατὰ τὴν ἀναγνωστικὴν διδασκαλίαν γραμμάτων, συλλαβῶν καὶ λέξεων. Γραφὴ ἀπλοῦστατων προτάσεων. Καθημερινὴ γραφικὰ ἔργατὰ ἐκ τῶν διδασκαλιῶν, κατὰ εἶδος καὶ ἐν τῷ σχολείῳ.

Κατὰ τὴν ὄραν τῆς ἀναγνωστικῆς διδασκαλίαις οἱ ἐπίμαχοι γραμματικὴ ἔργατὰ. 1) Ἀνάγνωσις τῶν προτάσεων εἰς λέξεις, τῶν λέξεων εἰς συλλαβὰς καὶ τῶν συλλαβῶν εἰς γράμματα καὶ ἀντιπροσώπῳ τῶν λέξεων τῶν γραμμάτων εἰς συλλαβὰς, τούτων εἰς λέξεις καὶ τούτων εἰς προτάσεις.

2) Διάκρισις τῶν γραμμάτων εἰς φωνήεντα, σύμφωνα καὶ διαβόγγους.

3) Οἱ τόνοι καὶ τὰ πνεύματα. Διάκρισις καὶ ὀνομασίαι τῶν σημείων τῆς στίξεως, κόμμα μὲν στιγμῆ, τελεία στιγμῆ καὶ ἑρωτηματικῶν.

Δίδονται δὲ καὶ ὡς ἑρωτηματικὰ φωνήεντα 1) μία—δύο λέξεις δεδιδαγμέναι καὶ ἐξεταστέαι ἐν τῇ ὀρθῇ γραφῇ μνηστικῶν οἱ μαθητὰ κατὰ εἶδος ἀναγνωστικῶν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ τακτικού 2) λέξεις γνωσταὶ καὶ συνήεις ἄς καλλιγραφεῖ ἐπὶ τοῦ πινάκος ὡς διδάκκαλος ἢ κατ' ἐπιτολήν τούτου εἰς τὸν καλλιγραφῶν μαθητῶν τῆς ἀνωτέρας τάξεως ταύταις δὲ οἱ μαθητὰ γράψουσιν ἐπὶ τοῦ ἀβαίου κατὰ τῆς ὄρας τῶν σιωπηλῶν ἔργατῶν πρὸς ἐξέτασιν ἐν ταῖς ἑρωτηματικῇ καὶ καλλιγραφίᾳ.

Τάξις Β'.

Λεκτικά δασκίσεις (πραγματογνωσία). Ἀνάγνωσις—Γραμματικὴ—Ποιήματα.

Α'. Λεκτικά δασκίσεις (πραγματογνωσία).

Πρῶτος κύκλος.

Πρῶτον ἔτος συνδιδασκαλίαις τῆς Α' καὶ Β' τάξεως.

- 1) Σχολεῖον. Αἰθερὰ παραδόσεως μακροπρόθεσμον ὀρατῆ (μέρη τούτων) εἰκόνες, βιβλία, ἀξίματα.

2) Μέρη τῆς οὐκίας: δομάτια, κίβουρα, μαγειρείον, ἐστιασίον, ὑπόγειον, κλιμαξί, κλιθῆ κήπος.

3) Αἱ κατοικίαι τῶν ἀνθρώπων. Καλοῦσι, σκληρῆ, οὐκία, ἀνάκτορον.

4) Τὰ συσχετισούμενα γῶα κίων, γλαφί, ἀλεκτορίς, κίνικλος, ἵππος, βοῦς, ἄνος, ἀλεκτωρ, ἡμίονος.

5) Τὰ ἀνθρώπινον σῶμα, τὰ μέρη καὶ ἡ σκοπιὰ ἐκείνου κλιτῶν (χρῆμας πόδας, ἐρθλίαι, ὦτα κτλ.).

6) Τροπαὶ καὶ ποτῆ τῶν ἀνθρώπων (χρῆμα, κρέμα, ἐπιθῶρι, λάχμα, σίτος, ἕθωρ, εἶνος).

7) Τόποι διακονῆς τῶν ἀνθρώπων (χωρίον, κωμόπολις, πόλις, ἐπιπέλι).

8) Λόγος δένδρα (ἔρως πίτις πεῖνος πλάτανος, πρίνος).

9) Φωτιστικὰ μέσα καὶ ὕλη (λύχνος, λάμπαι, κηρία, ἔλαιον, πυρεταί, πετρέλαιον κτλ.).

10) Ἡλικία τῶν ἀνθρώπων βρέφος, νήπιον, παιδίον, ἀνήρ, γέρον, κροστίν, κέρη, γυνή, γραική.

11) Ἐπιτηδεύματα (χειρωναξί, ἀργυρέκτων, ξυλοურγία, ὑποδηματοποιία, χρυσοποιία, ἔμπορος, γεωργία, ποιητή, διδάσκαλος, ἱατρός).

Δεύτερος κύκλος

(Δεύτερον ἔτος συνδιδασκαλίας τῆς Α' καὶ Β' τάξεως).

1) Ἐκκλησία (εἰκοσστήσιον, ἄγιον βήμα, ἁγία τράπεζα, κώδων, κωδωνοστάσιον).

2) Δομάτιον, τράπεζα, καθίσματα, ἀνάκλιτρον, κάτοπτρον, ἐστία, κιβώτιον, εἶκος, γεωργικὰ ἐργαλεῖα, (πέλεκυς, ἄβνη).

3) Μαγειρείον, μαγειρικὰ σκευῆ (χύτρα, χωνίον, ἡδίον, πυράγρι).

4) Κήπος δένδρα ἐπωροφόρα (ροσι, ἀμυγδαλή, ἀπιδέα, κερυκ, συκῆ, μηλιά, κερασέα, λεμονέα, κτλ.) Ἄνθη (ρόδον, ὀσάνθος, ἴον, κρίνον, ὄμιμον (βασιλικός)).

5) Χωρίον, ἔργα ἀγροτῶν (ἀγρός, ἄροτρον, σίτος, κριθή, γεωμήλα, εἶδη ὀσπρίων, εἶδη λαχανικῶν).

6) Τὰ ἀνθρώπινον σῶμα, ἐπιμέλεια τούτου (πλύσιμον, ἀτένισμα, ἐνρήγοσις, ὕπνος).

7) Ἐνδύματα (παχία, λεπτά, εἶδη ἐνδυμάτων μάλλινα, λινοῦ, βαμβακερὰ, μεταξίνα).

8) Βίος καυτῶν (καύτης, λέμβος, ἱσσιπόρον πλοῖον, ἀτμόπλοιο, λεμβούχος, πλοίαρχος).

9) Ἄλλοις βίος δεικνύται ἕλεια, ἐκπαινετὰ πλοῖα, ἐκπαινετὰ ἔργα καὶ εἶδη ἡθῶν, κίβουρα, ἔθωρα, ἡμιονοί, ἔθωρα, τριπέδαιλα ἔργα καὶ ἔργα πρῶτον (ματαιόμορον, ἐρθλίαι, ἡδίον, βέλιν, (καρχαρία)).

10) Μέγα συσχετιστικὰ εἶδη, γέροντα, ἀραχίτις, ἕθωρα, κλιτῶνα, ἵππος, ἁγίαξ, σιδερέριον, πλοῖον ἱσσιπόρον, ἀτμόπλοιο.

Β'. Ἀνάγνωσις.

Ἄσκησις εἰς τὸ ἀπαιτήτως καὶ λογικῶς ἀναγνωρῆσαι, ἐρημητικὰ τὰς περιγραμμένους τῶν ἐκείσε ἀναγνωστικῶν μερῶν καὶ δι' ἐρωτήσεων καὶ ἀποκρίσεων, ἀνάγνωσις καὶ ἐρθῆ κειμένων κειμένων. Ἀσκητὴ ἀνάγνωσις ἐπὶ τοῦ διδασκάλου πρὸς ἐρημητικῶν τῶν μαθητῶν.

Κατὰ τὰς ὄρας τῆς ἀνάγνωσεως διδάσκονται καὶ αἱ ἐπιμαρτυρηματικὰ ἔργα καὶ ἐπὶ τῶν ἀναγνωστικῶν ἐπαρρησιζόμενα.

1) Ἡ ἀπλή πρότασις, ἐρθλίαι τῶν μαθητῶν ἐπὶ τοῦ διδασκάλου πρὸς εὐρασίαν καὶ σχηματικῶν ἐπιλοισυτῶν προτάσεων.

2) Διακρίσις τῶν λέξεων εἰς μονοσυλλάβους, δισυλλάβους, τρισυλλάβους καὶ πολυσυλλάβους.

3) Λήγουσα, παραλήγουσα, προπαραλήγουσα.

4) Διακρίσις τῶν λέξεων εἰς δασυνομένας, καὶ φιλουμένας εἰς ἐξυμένους, παροξυμένους, προπαροξυμένους, περισπωμένας, προπερισπωμένας καὶ ἄκρυτους.

5) Διακρίσις τῶν φωνηέντων καὶ τῶν συλλαβῶν εἰς μακρὰς καὶ βραχεῖας καὶ τονισμὸς αὐτῶν.

6) Πνευματισμὸς τῶν ἐπὶ τοῦ ἔργου ἀρμμένων λέξεων. Διδασκαλίαι περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῆς ἄνοματιχῆς, γενικῆς καὶ αἰτιατικῆς τοῦ ἐνεκοῦ καὶ πληθυντικοῦ.

Ὁρθογραφία. Ἐν τῷ σχολείῳ δίδονται ὡς στοιχικὰ ἔργα καὶ ἀπλὰ προτάσεις, σχηματίζονται ἐκ λέξεων γνωστῶν λαμβανόμενον ἐν τοῦ προηγουμένου μαθήματος. Τῆς προτάσεως ταύτης ἀναγράφει καλλιγραφικῶς ὁ διδάσκαλος ἐπὶ τοῦ πίνακος καὶ ἀντιγράφουσι αἱ μαθητῆ ἐν τετραδίῳ ἢ ἐν ἀσκήσῳ. Δίδονται δὲ καὶ 2—3 προτάσεις δεδιδαγμένα ἐκ τοῦ ἀναγνωστικοῦ βιβλίου τῆς ὁμοίας αἱ μὲν μαθητῆ γράφουσι κατ' εἶκος καθ' ἑκάστη καὶ ἐρθῶς ἢ δὲ διδάσκαλος ἐπιθεωρεῖ.

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Τάξις Α' και Β'.

Ἐν τῇ τῇ Α' καὶ τῇ Β' τάξει διδάσκονται κατὰ τὴν μέθοδον τοῦ ἀποστολακισμοῦ 8—10 ποιήματα κατ' ἑξῆς ἐν ἑνὶ ἀναγνωρισμῶν ἐν τῷ ἀναγνωριστικῷ βιβλίῳ. τὰ δὲ λοιπὰ τῶν βιβλίων ποιήματα ἀναγνωρίζονται εἰ μαθηταὶ ἀλλὰ ἐν ἀποστηθίσμῳ.

Τάξις Γ'.

Ἀνάγνωσις, Γραμματικὴ, Ποιήματα.

Α'. Ἀνάγνωσις

Ἀπαικτοὶ καὶ λογικὴ ἀνάγνωσις. Ἐμφανεῖς τῶν λέξεων καὶ ἀπεκριωμένη ἀνάγνωσις κατὰ περιόδους τοῦ περιεχομένου τῶν ἑκαστοῦ ἀναγνωσκομένου μέρων. Ἐἴτα δὲ ἐλάτων λέξεων ἐν γλώσσῃ πάντοτε καθαρὰ καὶ ἀπὸ ἀλλοιωμένη ἰδιωτισμῶν καὶ γυθῶν ἐκφράσεων τὸ περιεχόμενον ἐν ἑκάστῳ μαθηματικῷ νηπίῳ, καὶ τὸ ἐξηγούμενον διδασκτικῶν συμπέρασμα.

Β'. Γραμματικὴ

Ταύτης δὲν γίνεται συνδιδασκαλία ἀλλ' ἀφορτῆς ἢ Δ' τάξει ὅταν εἴτε κατὰ τὴν ὄραν τῆς ἀναγνώσεως εἴτε ἐν ἰδίᾳ ὄρα διδασκτικῆς ἢ Τρίτης γραμματικῆς. Τὸ αὐτὸ δὲ πράττει καὶ ἡ Τρίτη τάξις ὅταν διδασκτικῆς ἢ Τετάρτης. Διδάσκονται δὲ ἐν τῇ Τρίτῃ τάξει μετὰ ἰσομετρίων γινόμενον ἐν τῷ αἴκῳ καὶ ἐν τῷ σχολείῳ τὰ ἑπόμενα πρὸς ἐπιανάληθῶσι τὰ ἐν τῇ Α' καὶ Β' τάξει διδαχθέντα.

- 1) Οὐσιαστικὰ (ἑνικοῦ οὐσιαστικῶν) διάκρισις τούτων εἰς κύρια καὶ προσχηρικὰ, γένος, ἀριθμὸς πτώσις).
- 2) Ἀρθρῶν. Συνημιθετοῦ καὶ τῶν τριῶν τούτων γενῶν.
- 3) Κλίσις ἑνομάτων. Προσχητικῆς ἀπὸ στόματος καὶ ἐπὶ τοῦ πλάγος ἐπὶ μικρῶν προτάσεων πρὸς κλισθητοποίησην τῶν πτώσεων.
- 4) Κλίσις ἀσυναρίτων ἑνομάτων τῆς πρώτης τῆς δευτέρας καὶ τῆς τρίτης κλίσεως.
- 5) Ἀσκήσεις ἐπὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ἐπιθέτων, βαθμοὶ τού-

των. γινώσκῃ τοῦ ἑνὸς κριτικῆς καὶ ἐπιθέτων. 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

6) Ἐν τῶν ἀριθμητικῶν τὰ σταθμιστικὰ καὶ ἐν τῶν ἀποστολακισμῶν καὶ προσωπικῶν καὶ ἐπιθετικῶν ἰδιωτισμοῦ καὶ ἰσομετρικῆς τῆς.

7) Τὰ ἄλλα μέρη τοῦ αἴκρου ἐν ταύταις περιόδους. Ἐπιφράξαι, σύνδεσμοι, ἐπιφράξαι.

8) Ἑνικοῦ τῶν ῥημάτων, ὕψους, ἐγκλίσεως κατὰ σχηματικῆς πάντων τῶν ὕψους τῶν εἰς α) βαρύντων ῥημάτων ἐν τῇ ἐπιφράξῃ τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς ἐν δὲ τῆς παθητικῆς μόνον τῶν σχηματικῶν τῶν ἐνεστώτων τοῦ παρκατακτικῆς καὶ τοῦ παθητ. ἑνεστώτων ἐν τῇ ἐπιφράξῃ.

Ἀπὸ στόματος δὲ καὶ διὰ παραδειγματικῶν καταλλήλων διδασκτικῆς ἢ ἀπλῆς πρῶσις ὑποκαίμενον, κληρονομήμενον. Τὰ ποιήματα συνδιδάσκονται μετὰ τῆς Δ' τάξεως.

Τάξις Δ'.

Ἀνάγνωσις, Γραμματικὴ, Ποιήματα.

Α'. Ἀνάγνωσις

Ἀπαικτοὶ, λογικὴ καὶ καλλιπαιδικὴ ἀνάγνωσις μετ' ἀπεκριωμένης ἀνάγνωσεως κατὰ περιόδους τοῦ περιεχομένου τῶν ἀναγνωσκομένου κτλ. ὡς καὶ ἐν τῇ τρίτῃ τάξει.

Β'. Γραμματικὴ

Ἐπιανάληψις τῶν δεδιδασκμένων ἀποστολακισμῶν καὶ τῆς τρίτης τάξεως. Ἐἴτα διδασκονται τὰ ἑπόμενα.

- 1) Περὶ τῶν σημείων τῆς στίξεως, περὶ συναρίσεως, κλίσεως καὶ ἐπιθέσεως.
- 2) Κλίσις τῶν ἑνομάτων τῆς πρώτης καὶ δευτέρας κλίσεως συνημιθετῶν τε καὶ ἀσυναρίτων μετὰ πολλῶν ἀσκήσεων ὡς πρὸς τὴν συντηρῆν τῆς ἰσομετρίας καὶ παραλληλοσύνης τούτων.
- 3) Κλίσις ἀσυναρίτων ἑνομάτων τῆς τρίτης κλίσεως καὶ τῶν ἀπλουτέρων ἐν τῶν συνημιθετῶν.
- 4) Περὶ ἐπιθέτου. Συνημιθετοῦ τῶν θελικῶν, βαθμοὶ τοῦ ἐπιθέτου, τὰ συνήθως ἀπαντῶντα ἐν τῶν ἐνομάτων ἐπιθέτων ἀριθμῶν, κλίσεως, πολλῶν, μικρῶν κτλ.
- 5) Ἀριθμητικὰ.
- 6) Αἱ ἀνωμομαί ἐκτενῶς καὶ μετ' ἀσκήσεων πολλῶν.

7. Συγκριτικῆς καὶ ἐπιφ. γραφῆς ρημάτων ἐν πλείοσι τοῖς χρόνοις καὶ ἐγκλίσει τῆς τοῦ ἐπιφ. γραφῆς καὶ παθητικῆς φωνῆς κατὰ τὸ ἐν χρήσει ἑλληνικῶν γραμματικῆς τῆς νέας Ἑλληνικῆς γλώσσας, καὶ γυναικάρων μὲν ἕκαστον μᾶλλον διαφθερόμενα τακτικῶς ὑπὸ τοῦ διδακτικῶς. Εἶτα τὸ συνηρμένον ρήματα.

Ἐκ τοῦ συντακτικῶς διδάσκονται ἕνα βιβλίον γενικώτατα πινυ ἄπλη πρότασις, ὑποτακτικῶν, κληρονομήσαντων. Παλλακτοσμένη πρότασις, ἐπιφ. ρημάτων, προσδιορισμοὶ τῶ ἀντικείμενον κατ' ἀντικτικῶν.

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Γ'. καὶ Δ'. τάξις

Καὶ ἐν ταύταις ταῖς τάξεσι διδάσκονται 8—10 ποιήματα κατὰ τὴν μέθετον τοῦ ἀποστορικτοῦ ἐκλεγόμενα ὑπὸ τῶν διδασκάλων ἐκ τῶν ἐν τοῖς ἀναγνωστικῶς βιβλίοις ἀναγεγραμμένων. τὰ δὲ λοιπὰ ποιήματα τοῦ βιβλίου ἀναγνωσκουσιν οἱ μαθηταὶ ἑαλὴ δὴν ἀποσπθίζουσι.

Σημ. γ'. Εἰς τὴν Γην καὶ Δην ταῖς καταβάλλεται: ἐροντις ὅπως οἱ μαθηταὶ δι' ἔργασίων κατ' οἶκον καὶ ἐν τῷ σχολεῖοι ἐξασκηθῶσι α) Εἰς τὸν ὄρθον σχηματισμῶν τῶν ὀνομάτων κατ' ὄν τῶν κλίσεων β) Εἰς τὸ συναλλεῖται ἀπαρίστας καὶ ταύτας τοῖς ἀριθμοῖς τῶν ὀνομάτων, τῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν ρημάτων γ) εἰς τὸ νὰ γράψουσι ὀρθῶς τὰ παραθετικά τῶν ἐπιπέδων τῆς δευτέρας κλίσεως δ) εἰς τὴν κατανοήσιν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν πρὸς τοῖς κανόνων. Καθ' ἑκάστην ὁρῶνται οὐκ αὐτὴς ἐκ τοῦ ἀναγνωστικοῦ βιβλίου ἄς τις οἱ μαθητὰ ἀντιγράφουσι κατ' οἶκον ἐν ταπεινῶν καθαρῶν πρὸς ἐξάσκουσι εἰς τὴν καλλιγραφίαν καὶ ὀρθογραφίαν. Ταυτῶν ἔργασια ὅς καὶ γυναιμάτια ἐκ δευτερογενῶν μερῶν εἰδονται ὡς ἀποπληα ἔργασια καὶ ἐν τῷ σχολεῖοι.

Γ'. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Ἀριθμητικῆ.

Τάξις Δ'.

(Παντοδαπαὶ ἀσκήσεις ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν 1—10 καὶ 10—20.)

Α'. Ἀπὸ στόματος λογιστικῆ.

Αἰσθητοποίησης τῆς ἀξίας τῶν ἀριθμῶν δι' αἰσθητῶν ἀντικειμένων.

Ἀνάλογος ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτῶν. Ἀπὸ τοῦ στόματος καὶ κινήσεων δι' αἰσθητῶν ἀντικειμένων γυναικῶν. Ἀναλογος ἀπὸ τοῦ στόματος ἀριθμῶν εἰς μονάδας καὶ εἰς δεκάδας ἀριθμῶν. Ἐκ τῆς συγκριτικῆς αὐτῶν διὰ τῆς προσθέσεως καὶ ἀφαιρέσεως ἀπὸ τῶν ἀριθμῶν. Συγκριτικῆς ἀριθμῶν ἐκ πολλαπλασιασμοῦ καὶ διαιρέσεως. Προβλήματα ἐκ τοῦ κινήσεως ἕνα ἐκ τῆς περιόδου τῶν ἀριθμῶν 1—10 καὶ 10—20.

Β'. Γραπτῆ λογιστικῆ.

Ἐκπλήθει τῆς γραφῆς τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1 μέχρι τοῦ 20. Γραφῆ τῶν σημείων τῶν τεσσάρων θεμελιωδῶν πράξεων (+, —, ×, :). Ἀκρίσεις εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν τεσσάρων πράξεων ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἀριθμῶν διὰ τῶν ἀριθμῶν σημείων.

Σημ. δ'. Πρὸς αἰσθητοποίησιν τῶν ἀριθμῶν ὁ διδάσκαλος δελεῖται νὰ μεταχειρῆται ἐν δὴν ἐξ ἀριθμητικῶν λυθῶν, βελανίδια, κλπ.

Τάξις Β'.

Παντοδαπαὶ ἀσκήσεις ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν 1—100.

Α'. Ἀπὸ στόματος λογιστικῆ.

Ἢ ἔνοια τῆς δεκάδος. Ἀνισοκα καὶ κινήσεως ἀριθμητικῆς κατὰ δεκάδας δι' αἰσθητῶν ἀντικειμένων (λιθάρων ἢ κυβῶν). Ἀριθμῆσι ἀπὸ τοῦ 1—100 κατὰ μονάδας. Ἀριθμῆσι προσθετικῶν εἰς ἕκαστον προηγούμενον ἀριθμῶν ἢ καὶ ἀφαιρούμενον ἀπ' αὐτοῦ τῶν ἀριθμῶν 2, 3, 4, 5.

Ἀνάλογος ἀριθμῶν διψήριων εἰς δεκάδας καὶ μονάδας καὶ σύνθεσις πάλιν τούτων. Πρόσθεσις τριῶν καὶ πλείονων μονοψήριων ἀριθμῶν, δύο μονοψήριων καὶ ἑνὸς διψήριου, δύο διψήριων καὶ ἑνὸς μονοψήριου, τριῶν διψήριων ὧν τὸ ἀθροισμα νὰ μὴ ὑπερβαίῃ τὸν ἀριθμ. 100. Ἀφαιρέσις μονοψήριου ἀπὸ διψήριου καὶ διψήριου ἀπὸ διψήριου. Πολλαπλασιασμῶς μονοψήριου ἐπὶ μονοψήριου. Τελεία διαιρέσις διψήριου διὰ μονοψήριου. Προβλήματα ἐκ τοῦ καθ' ἡμέραν βίου ἄπλη ἀναγόμενα εἰς μίαν τῶν τεσσάρων πράξεων καὶ ἑνὸς τῆς περιόδου τῶν ἀριθμῶν 1—100.

Σημ. ε) Καὶ ἐν τῇ ταύτῃ γίνεσθαι χρήσις τοῦ ἀριθμητικῶν ὅς καὶ ἄλλων αἰσθητῶν ἀντικειμένων (βελανίδια, βελανίδια) πρὸς αἰσθητοποίησιν τῆς δεκάδος καὶ τῶν διαιρούμενων ἐν γένει πράξεων τῆς ἀριθμητικῆς.

Τάξις Γ'.

Αι τέσσαρες πράξεις τῶν ἀκεραίων ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1—1000.

Ἀπὸ στόματος λογιστική.

Ἐπαναλήψεις μετ' ἀκρίσεων ἐπιγράφων τε καὶ προφορικῶν τῶν ἐν ταῖς ἄλλαις τάξεσι διδιδυχαμένων. Ὀνομαστικὰ καὶ γραφῆ τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1—1000. Ἡ διάφορος εἴξις τῶν ψηφίων κατὰ τὴν διάφορον πρὸς ἑλλείλα θέσει αὐτῶν. Τροπὴ τῶν χιλιαδῶν εἰς ἑκατοντάδας καὶ δεκάδας καὶ ἑκατοντάδας αὐτῶν. Ἀριθμητικὸς ἀπὸ 1—1000 προστιθεμένων εἰς ἑκάστον προηγούμενον ἀριθμὸν ἢ ἀφαιρουμένων ἀπ' αὐτοῦ τῶν ἀριθμῶν 6, 7, 8, 9. Πρὸςθεσις καὶ ἀφαιρέσις ἀριθμῶν διψήφίων ἀπὸ διψήφίων καὶ τριψήφίων. Πολλαπλασιασμὸς διψήφίου ἐπὶ μονοψήφιου καὶ διψήφiou ἐπὶ διψήφiou. Διαίρεσις διψήφiou διὰ μονοψήφiou μετὰ ἢ ἄνευ ὑπολοίπου.

Γραπτὴ λογιστική.

Γραφὴ τῶν ἀριθμῶν 1—1000. Ἡ γραπτὴ κατασκευὴ τῆς προσθέσεως, τῆς ἀφαιρέσεως, τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῆς διαίρεσεως καὶ αἱ βάραναι τῶν πράξεων τούτων. Προβλήματα ἐκ τοῦ κοινῶν βίου κατὰ τὰς ἐπιτηγμέναις ἀριθμητικῆς ἀκρίσεσις.

Σημ. α) Κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἀριθμητικῆς ἐν τῇ τάξει ταύτῃ ἀκούσθαι καὶ ἡ Δ.

Τάξις Δ'.

Αἱ τέσσαρες πράξεις ἐπὶ παντὸς ἀριθμοῦ.

Ἡ γραπτὴ κατασκευὴ τῆς διαίρεσεως ἐπὶ εἰσινδύποτε ἀριθμῶν μετ' ἐπαναλήψεως τῶν ἐν τῇ τρίτῃ τάξει διδιδυθέντων. Πολλαπλασιασμὸς ἐπὶ 10, 100, 1000. Ὁρισμὸς τῶν τεσσάρων θεμελιωδῶν πράξεων καὶ αἱ βάραναι τούτων. Παντοδαπὰ προβλήματα ἀπλᾶ καὶ σύνθετα ἐπὶ τῶν τεσσάρων πράξεων τῶν ἀκεραίων. Λύσις προβλημάτων ἐπὶ συγκεκριμένων ἀριθμῶν διὰ τῆς ἀναγωγῆς εἰς τὴν μονάδα κατὰ τὰς ἐν χρήσει ἀριθμητικῆς ἀκρίσεσις.

Ἐκ τῆς γεωμετρικῆς διδασκαλίαι ἐν τῇ τάξει ταύτῃ ἄνευ βιβλίου καὶ κατὰ τὴν δευτέραν μόνον ἐξαμηνίαν ὁ κύβος, τὸ παραλληλεπίπεδον, ὁ κύλινδρος, ἡ πυραμὶς καὶ ἐπ' αὐτῶν γίνεται

διδασκαλία καὶ ἀποθροποποίησις τῶν γραμμῶν, τῶν γωνιῶν, τοῦ τριγώνου καὶ τοῦ κύκλου.

Σημ. β) Εἰς ἕκαστον σχολεῖον διδασκαλίαι γραμμῶν, πρυτανεῖν, πρῶτος ἢ δευτέρου τάξεως εἰν διδάσκαται γεωμετρίας.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Τάξις Γ' καὶ Δ'.

Ἱστορία

Πρῶτον εἶτος συνδιδασκαλίας, πρῶτος κύβου.

- 1) Ἡρακλῆς.
- 2) Θησεύς.
- 3) Ἀργοναυτικὴ ἐκστρατεία.
- 4) Κῆθος τῶν Ἡρακλειδῶν.
- 5) Λυκάβργος καὶ νομοθεσίαι αὐτοῦ.
- 6) Μεσσηνιακοὶ πόλεμοι.
- 7) Ἱστορία τῶν Ἀθηναίων μέχρι τοῦ Σέλωνος.
- 8) Σέλων καὶ νόμοι αὐτοῦ.
- 9) Ὁ Πεισίστρατος καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ.
- 10) Ἰωνικὴ ἐπανάστασις καὶ πρώτη ἐκστρατεία τῶν Περσῶν κατὰ τῆς Ἑλλάδος.
- 11) Μιτιάδης.
- 12) Ἀριστοίδης καὶ Θημιστοκλῆς.
- 13) Ὁ Λεωνίδας καὶ ἡ μάχη τῶν Θερμοπυλῶν.
- 14) Ἡ ἐν Σαλαμῖνι νουμαχία.
- 15) Ἡ ἐν Πλαταιαῖς μάχη.
- 16) Ὀχρῶσις τῶν Ἀθηνῶν καὶ προδοσίαι τοῦ Πικυκίου.
- 17) Κίμων.
- 18) Περικλῆς καὶ Πελοποννησιακὸς πόλεμος ἐν συντόμῳ.
- 19) Σωκράτης.
- 20) Πελοπίδης καὶ Ἐπαμεινώνδης.
- 21) Φίλιππος ἔβασίλευς τῆς Μακεδονίας.
- 22) Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας.
- 23) Ἱστορία τῆς Κρήτης ἐν συντόμῳ ἀπὸ ἀρχαιωτάτων χρόνων (Μίνως Ραδάμανθους κλπ.) μέχρι τῆς κατακτήσεως αὐτῆς ἀπὸ τῶν Σαρακηνῶν.

Τάξις Γ'· και Δ'·

ΙΣΤΟΡΙΑ

Δεύτερος κύκλος.

Δεύτερον έτος συνδιδασκαλίας.

1 Κωνσταντίνος ο Παλαιολόγος και έλευσις της Κωνσταντινουπόλεως υπό των Τούρκων.

2 Αρματοί και αλέπται.

3 Αχιλλεύς Κιτιώτης και Ανδρόβιτος.

4 Ρήγας ο Φερικός.

5 Οι Σουλιώται.

6 Φιλική Έπαιρσις.

7 Αλέξανδρος Ύψηλάντης.

8 Γρηγόριος ο Πατριάρχης και έπαρχίσις αυτού.

9 Θεόδωρος Κολοκοτρώνης.

10 Αθανάσιος Διάκος.

11 Όδυσσεύς Ανδρόβιτος.

12 Κωνσταντίνος Κανάρης.

13 Μάρκος Μπότσαρης.

14 Ανδρέας Μιαούλης.

15 Πτώσις του Μεσολογγίου.

16 Γεώργιος Καραϊσκάκης.

17 Ιωάννης Καποδίστριας.

18 Όθων Α'· Βασιλεύς της Ελλάδος.

19 Γεώργιος Α'· Βασιλεύς της Ελλάδος.

20 Κατά την Β'· εξακμήν Ιστορία της Κρήτης εν συντομία από της κατακτήσεως των Σπαρκετών μέχρι της καθέσου της Α. Β. Ύψηλάντης (βλ. δε διδάσκονται και επί Ενετοκρατικής επανάστασις, ή κατακτήσεως της Κρήτης υπό των Τούρκων και ή πολιορκία του Ηρακλείου, ή επανάστασις του Λασκογιάννη, (1769) ο Έθνικός αγών του 1821, ή επανάστασις του Χαϊρέτη (1841), ή επανάστασις του Μαυρογένη (1858), ή μεγάλη επανάστασις του 1866. Η πτώσις του Αρχαίου και αι μετά την του 1866 επανάστασις εν συντομία).

Σημ. η.) Κατά τό σχολικόν έτος 1902—1903 ίνα μή έπαναλαμβώσωσι οι μαθηται της Αης τάξεως την διδασθεσαν εις αυτούς άρχαίαν Ιστορίαν της Ελλάδος εν τη τρίτη τάξει θα συνδιδασθῆ ή νέα Ιστορία της Ελλάδος εν άμφοτέροις ταίς τάξεσι.

ΠΑΤΡΙΣΤΟΓΡΑΦΙΑ

Τάξις Β'·

[Ακροαθόμενος και της Αης]

1 Τα σημεία του έρξοντος οί άνωται.

2 Η Ήρα και τα άλλα γενεάκια.

3 Οίκου. έβου, έκκλησια, κρήνη, σχολείον, ποταμός της κομης ή κομποπόλις εν ή ο έκτοταχού διδασκόμενος μαθητής Ύψ.

4 Τα ύψωματα της Ήρας έβου έβου. έρη, έρραβία. Τα ύψηλότερα έρη του δήμου και της επαρχίας εν ή ο μαθητής, τα επί τούτων και επί των πεδινών μερών της επαρχίας εδρικοίματα βένδρα.

5 Από του σχολείου ως έρημητριου έρωμας της προς τα σημεία του έρξοντος θέσεως των δημοσίων κτιρίων της κομης, των πέριξ λόφων, των ποταμών και των κομών.

6 Τα ύβου. Ποταμοί, λίμνη, έλη, κίλισαι, λιμένες, άεροτήρια, υψου.

7 Αι σπουδαιότερα κομια του δήμου εν ή Ύψ ή διδασκόμενος μαθητής και αι έβου των λοιπών δήμων έκαστης επαρχίας.

8 Χαρτογράφος του σχολείου μετά των πέριξ οικιών της έκκλησίας και της κομης εν ή ο μαθητής.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

Τάξις Γ'·

[Ακροαθόμενος και της Αης τάξεως]

1 Έπανάληψις των διδασθέντων εν τη ε' τάξει, εϊτα ή επαρχία και ο νομός της Κρήτης εν ή ο μαθητής.

2 Οι άλλοι νομοί της Κρήτης. Τα σπουδαιότερα έρη τούτων, οι ποταμοί, τα προτόνια και ο αριθμός των κατοίκων.

3 Αι επαρχίαι έκαστου νομού και οι δήμοι έκαστης επαρχίας.

4 Αι σπουδαιότερα κομποπόλις έκαστης επαρχίας. Αι ιστορικά τοποθεσία αι έβου των Ειρηνοδικίων και Έλληνικών σχολείων.

5 Τα αναγκαίωτα περι του οργανισμού της Κρητικής Πολιτείας (Ύψημων, Σύμβουλοι, Βουλή).

6 Χαρτογράφος έκαστης επαρχίας σημειουμένων μόνον

των ἔθνων, τῶν ποταμῶν καὶ τῶν σπουδαιότερων κοιμῶν.

7. Χαρακτηριστικὴ τῆς Κρήτης ἀρχαῖος εἰς ἐπαρχίαν συγγραμμὴ τῶν ἔθνων τῶν ποταμῶν καὶ τῆς ἑβραϊκάς ἐπαρχίας.

8. Ἡ τοποθεσία τῆς Κρήτης ὡς πρὸς τὴν Ἑλλάδα. Ἡ τοποθεσία τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ Εὐρώπῃ. Οἱ νομοὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ βασιλείου.

9. Ἡ πρὸς Ἀλλήλους θέσις τῶν νομῶν τῆς Ἑλλάδος. Τὰ ἔθνη τῆς γῆρας καὶ ἡ ἐπιρροὴ αὐτῶν.

10. Τὰ ἔθνη, αἱ ποταμοὶ καὶ ἡλιανὸν καὶ αἱ πρωτεύουσαι τῶν νομῶν τῆς Ἑλλάδος.

Σημ. 9. Πρὸς ἐπισημωτέραν καὶ τελευταίαν διδασκαλίαν τοῦ μαθήματος τούτου, ἐπιβάλλεται τῆς διδασκαλίας καὶ ὀδηγοὶ τῶν μαθητῶν ἐξ ὧν εἶναι τούτοις θανάτων ἐκ τῆς ἰσχυρῆς ποταμῶν εἰς ἄλλους, εἰς τὴν ἀκτὴν καὶ διδασκόντες ἐν παραλίῳ κοιλίᾳ καὶ γενικῶς εἰς τόποις ἐξ ὧν φαίνονται τὰ διδασκόμενα ἐν τῷ μ. θ. ἡμῶν μέρει, ἵνα εἶναι διδασκῶνιν αὐτοὺς τὴν Πατριδογραφίαν. Εἰς τὰ ὅμοια μέρη ἢ εὐλόγους διδασκαλίας δύναται ὀδηγῶν τοὺς μαθητῶν ἐπὶ τοῦ περιήγητος λιμανῶντα ὄματα καὶ διδάξαι αὐτοὺς τὰ περὶ λιμανῶν, ποταμῶν, ἀπορριπῶν, ἡσῶν, χειρωνακίαν, ποταμῶν, ἰσθμῶν κτλ. διὰ τῆς τοποθετικῆς αἰτίας ἐν τῷ ὄματι ἢ διὰ τοῦ ἀνο ἡμῶν τῶν ἀπατοῦμένων διὰ τὴν τοιαύτην διδασκαλίαν πύλων.

Τάξις Δ'.

Γεωγραφία

(Ἀκροωμένης καὶ τῆς Γης)

- 1) Ἡ γῆ ὡς οὐράνιον σῶμα. τὸ σφαιροειδὲς αὐτῆς, ἡ περὶ τὸν αἴθρα περιτροπὴ τῆς Γῆς (ἡμέρα καὶ νύξ).
- 2) Ἡ ἐπιρροὴ τῆς Γῆς. ἡμεροί, οὐρανοί.
- 3) Ἡ Ἑλληνικὴ Χερσονήσος (ἑτικὴ, ἔθνη, ποταμοί, πολιτικὴ διαίρεσις καὶ ἱστορικὴ ἀποψις αὐτῆς).
- 4) Ἡ ἐλευθέρα Ἑλλάς, ἔτικας, πληθυσμὸς, περιγραφή τῶν ἀκτῶν τῆς Ἑλλάδος.
- 5) Περιγραφή τῶν ἔθνων, τῶν πεδίων, τῶν ποταμῶν καὶ τῶν λιμανῶν τῆς Ἑλλάδος.
- 6) Οἱ νομοὶ τῆς Ἑλλάδος. Πληθυσμὸς, κλίμα, ἔθνος, προέτινα ἐκαστοῦ νομοῦ μετὰ περιλήψεως τῶν ἔθνων, πεδίων, ποταμῶν, πόλεων, κωμῶν, ἱστορικῶν πόλεων καὶ τοποθεσιῶν.
- 7) Γεωργία, κτηνοτροφία, βιομηχανία, ναυτιλία, συγκοινωνία,

ἐπιρροὴν, θρησκεία καὶ πολιτικὰ ἐν τῶν τῶν ἀποψις τῆς Ἑλλάδος.

8. Τὰ ἀναγκαῖστα περὶ τοῦ διοικητικοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους Βασιλείου. Ὑπουργοί, Βουλὴ.

9. Τὰ κυριώτερα τῆς βουλῆς Ἑλλάδος (Παρύσια, Μαινακίκα, Ἑρζικα, Μικρὰ Ἀσία κτλ. Ὑπουργοὶ κτλ.).

10. Τὰ ἔθνη τῶν Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν καὶ αἱ πρωτεύουσαι αὐτῶν.

11) Ἀσία, Ἀφρική, Ἀμερική, Ὀκεανὸν ἐν τοιαύτῃ συντομικῶς ὅπως ἐκαστὴ ἡμεροί νὰ διδάξῃ ἐν βυθὶ μαθήματα.

Σημ. 9. Πρὸς διδασκαλίαν τῆς Γεωγραφίας ἐπισημῶνται οἱ διδασκῶνιν νὰ χαρακτηροῦσιν ἐπὶ τοῦ πίνακος τὰ διδασκόμενα μέρη καὶ νὰ ὀδηγοῦν τοὺς μαθητῶν ὅπως χαρακτηροῦσιν κατ' ὄμας τὰς διαφόρους γῆρας ἢ τινες διδασκῶνιν μετὰ τῶν ἔθνων, ποταμῶν, λιμανῶν, κλιμακῶν, ἀπορριπῶν, τῶν ἱστορικῶν μέρων καὶ τῶν μεγαλύτερων πόλεων.

Φυσικὴ Ἱστορία

Τάξις Γ'. ἀκροωμένης καὶ τῆς Δ'.

Περιγραφή τῶν κυριωτέρων σπουδαιότητων τῶν Ἀνο Ζῶν θηλαστικῶν (ἄνθρωπος, σαρκοφάγοι, λίων, τίγρις καὶ κίτων, λύκος καὶ κίωπη). ἄρκτος καὶ ἐκ τῶν κερκακτικῶν, βουβ, κίωπος, πρίστον καὶ αἶψ, ἔλαφος καὶ ἵππος, γοῖρος ἐλέφας, κίωπος, εὐκίω, γάλακτα, Βον Πτηνῶν (πηγῆ σαρκωτάτα (μετὰ τῆς ψῆς, φηροβικία, ψυλοκίω καὶ κίωπος). Γον Ἑρπητικ (γελῶν, ἔθνος ἰχθύος κροκόδειλος). Εἶτα ἐκ τῶν ἐλάτων κίωπος περὶ ἔντομων, κορράλλων σπόγγων καὶ πρωτοζῶων.

Τάξις Δ'. ἀκροωμένης καὶ τῆς Γ'. τάξις

Περιγραφή τοῦ ἀνθρώπινου σώματος (κεφαλὴ, κορμὸς καὶ ἄκρα). Ἀνο Θρέψις τοῦ σώματος (πέψις τῶν τροφῶν, κυκλοφορὴ εἰς τοῦ αἵματος, ἀναπνοὴ, ἀποβολὴ τῶν ἀχρήστων συστατικῶν). Βον Κίνησις καὶ κινήτρια ἔργα. Περιγραφή τοῦ σκελετοῦ (κεφαλὴ, κορμὸς, καὶ ἄκρα). Γον Αἰσθησις (νευρικὴν σύστημα, αἰσθητήρια ἔργα). Ἐκ τῆς φυσιολογίας γενικῶς τινα περὶ τῆς φυσιολογίας τῶν φυτῶν (ἔργα θρέψις εἰς βλαστὸς φύλλων) περὶ τῶν ἀναγκαίων παραγόντων διὰ τὴν ζωὴν τῶν φυτῶν, περὶ τῶν ὀργάνων τῆς παραγωγῆς, καὶ περὶ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ καὶ ἐξευγενίσεως τῶν φυτῶν (διὰ σπέρματων, διὰ μοσχευμάτων, κατὰ φύλων, ἐμβολιασμῶν καὶ μεταφύτεσεως).

Μετά ταύτα γίνονται περιγραφή των αποδοκιστέων ἐκ τῶν φανεροτέρων ρυθμῶν (ἄρθε, κιστίνικα, πλάτικος, μορέα, σιχῆ, ἀρωβαλίκα, ἑσπεριδοσιῆ σουτῆ (λαμονέα, πορτακλίκα) καὶ ἐκ τῶν βιολωνιανῶν ἱλικία ἀρπέλος, βάλιαξ, ἄνον, τριωμῆλον). Ἐν τριῖ δὲ τὰ παλιὰ μαθήματα ἐκ τῆς ἀρκετολογικῆς τῆς γῆρας τῶν ἀρκετῶν, λίθοι κωνοὶ καὶ πελόνιμα.

Τεχνικά μαθήματα

ᾠδική

Τάξις Α'· καὶ Β'·

(Πρῶτον ἔτος συνδιδασκαλίας τῶν τάξεων τούτων)

ᾠσματα

- 1) Ὁ Θεός.
- 2) Ἡ θερινὴ νύξ.
- 3) Ὁ ἀποχωρισμός.
- 4) Τὰ ἀρνάκι.
- 5) Ἡ ἀνοιξίς.
- 6) Τὰ δάσος.
- 7) Ὁ ἔθνικὸς ὕμνος.

Ἐκ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ᾠμάτων τὰ ἑξῆς:

- 1) Σῶσον ἡμᾶς Ὁ Θεός.
- 2) Ἡ γέννησις σου Χριστὲ ὁ Θεός.
- 3) Ἅγιος ὁ Θεός.

Καὶ 4) Χριστὸς Ἀνάστη· ἡ ἔμια τοῖς ἀνοστέρω καὶ ἰσάριθμω εἰς ἕσαν γνωρίζει ὁ διδάσκαλος.

Τάξις Α'· καὶ Β'·

(Δεύτερον ἔτος συνδιδασκαλίας τούτων).

ᾠσματα

- 1) Τὸ ἐκκληράκι.
- 2) Τὰ ρυάκι.
- 3) Ἐν τριωμῆλλο.
- 4) Ὁ Μάιος.
- 5) Ὁ Ἥλιος.

6) Ὁ ἔθνικὸς ὕμνος καὶ τοῦ Ἡγεμόνος ἢ ἀλλὰ ἰταλίκα τοῖς ἐπιρροῖαι εἰς τῶν γνωρίζει ὁ διδάσκαλος.

Ἐκ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ᾠμάτων.

- 1) Θεοτόκα Παρθένη.
- 2) Τὸν Σταυρὸν σου προσκυνεῖται.
- 3) Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου.

Τάξις Γ'· καὶ Δ'·

(Πρῶτος κύκλος πρῶτον ἔτος συνδιδασκαλίας)

- 1) Ἄσμα γυμναστικῆς.
- 2) Ὁ Κρητικὸς ὕμνος (ἀπὸ φλόγας ἢ Κρήτη).
- 3) Ὁ ἔθνικὸς ὕμνος καὶ ἀλλὰ ἰθνικά καὶ δημώδη ᾠματα Ἐκ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ᾠμάτων τὰ ἑξῆς.
- 1) Κύριε τῶν Δυνάμεων.
- 2) Τῆ ὑπερβόχῃ στρατηγῶ.
- Καὶ 3) Ἐὐλογητὸς εἰ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Δεύτερος κύκλος

Δεύτερον ἔτος συνδιδασκαλίας τῶν τάξεων τούτων).

ᾠσματα

- 1) Τὰ ναυόπουλλον.
 - 2) Ἐπιπέτηριον Τουρκίαιου.
 - 3) Ὁ νεσολληκετος καὶ πολυχρονισμός τοῦ Ἡγεμόνος καὶ ἀλλὰ ἰθνικά καὶ δημώδη ᾠματα.
- Ἐκ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ᾠμάτων.
- 1) Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτίζομένου σου Κύριε.
 - 2) Τὸν νεμῶνα σου βλέπω.
 - 3) Πρεσβασία τῶν Χριστιανῶν.
 - 4) Τοῖς τρεῖς μεγίστους φωστῆρας τῆς τρισηλίου Θεότητος.

Γυμναστική

Τάξις Γ'· καὶ Δ'·

Ἡ διδασκαλία τῆς γυμναστικῆς ἐν ταῖς τάξεσι ταύταις γίνεται κατὰ τὸ ἐγκριμένον καὶ εἰσηγμένον εἰς ἐκδοτὴν ταύτων ὑπέδειγμα γυμναστικῆς. Ἐν δὲ τῇ Β'· τάξει μόνον κατὰ τὰς ἀσκή-

λάς έργασίας ὀφείλονται τοῖς μαθηταῖς ὑπὸ τοῦ διδασκάλου κα-
τάλληλα καὶ ἀνάλογοι πρὸς τὰς δυνατότητας τῶν ἀπεικονίσεως σχη-
ματικῶν εἰς εὐθετῶν ἀπακρίβειαν.

Καλλιγραφία

Τάξις Β'.

Ἐν τῇ Β' τάξει διδάσκονται κατ' ἀρχὰς μὲν τὰ μικρὰ γράμ-
ματα τοῦ ἀλφάβητου καθ' ὑπόδειγμα ἐπὶ τοῦ μαρμαρινῆτος γρα-
φομένου ὑπὸ τοῦ διδασκάλου, ὅπου ἀντιγράφουσιν οἱ μαθηταὶ ἐπὶ
τῶν ἄξινων ἢ τετραθίων εἰς τὰ δεξιὰ καὶ εὐραῖαι περιέχου-
σι ταῦτα (τὰ μικρὰ γράμματα).

Ἐν τῇ Δ' τάξει δὲν διδάσκεται καλλιγραφία ἀλλὰ μόνον
γραφή κατὰ τὴν εἶσαν τῆς ἀκριβοῦς γινωμένη καὶ κατὰ τὰς
ὥρας τῶν σιωπῶν ἔργασίων.

Τάξις Γ' καὶ Δ'.

Ἐν ταύταις τοῖς τάξεσι διδάσκεται ἡ καλλιγραφία κατ' ἐπι-
κρίμενον ὑπόδειγμα μικρὰ καὶ κεφαλαία γράμματα, λέξεις καὶ
εὐραῖαι περιέχουσι ἅλα τὰ μικρὰ γράμματα. Μεθ' ἑκαστον κε-
φαλαίον γράμμα ἀσκήσεις τῶν μαθητῶν εἰς λέξεις ἀρχομένης
ἀπ' αὐτοῦ. Μικρὰ καὶ κεφαλαία γράμματα στερογυλῆς γραφῆς.

Γωμιστική.

Τάξις Α', Β', Γ' καὶ Δ'.

Παιδαὶ 1) Μυθῶν ἐν κύκλῳ 2) νεσοῖ καὶ ζῆτις 3) ἡ πολι-
ορχία 4) Μυθῶν ραβδότομος 5) Διελκυστίνδα 6) Τὰ σκαλακίαι
(ἀμπάριζα).

Ἀσκήσεις τακτικά καὶ ἐλευθέραι. Κανονικὴ στάσις. Τὰς χει-
ρας ἐπὶ τῶν ἰσθίων ἐναλλάξ καὶ ἀμφοτέρω. Στροφή τῆς κεφαλῆς
δεξιὰ καὶ ἀριστερά. Στροφή τοῦ κορμοῦ. Βάθην ἐπὶ τὰ πλάγια.
Σχηματικὸς τοῦ ζυγοῦ. Ἀριθμητικὸς κατὰ διαβάς. Βάθην ἐν χώρῳ
μετὰ κρούσεως τῶν χειρῶν ἔμπρός. Κλίσις ἐπὶ δεξιὰ ἢ ἐπ' ἀρι-
στερά. Βάθην ἐν χώρῳ καὶ ἐν κινήσει μετὰ κρούσεως τῶν χειρῶν
ἀπὸ πᾶν βῆμα. Τάσις τῶν χειρῶν ἔμπρός. Τὸ αὐτὸ τῶν ποδῶν
στηριζομένων ἐπὶ τῶν δακτύλων. Τάσις τῶν χειρῶν ἔμπρός, τῶν

ποδῶν ἐπιχλωμένων ἐπὶ τὰ πλάγια. Τάσις τῶν χειρῶν ἔμπρός
μετὰ καθίσταται. Τάσις τῶν χειρῶν ἔμπρός καὶ ἄνω. Τάσις τῶν
χειρῶν ἔμπρός καὶ ἐπὶ τὰ πλάγια. Τάσις τῶν χειρῶν ἐπὶ τὰ πλά-
για καὶ ἄνω μετὰ ἢ ἄνω κρούσεως τῶν χειρῶν καὶ μετὰ καθί-
σταται καὶ ἄνω αὐτῶν. Μικτικὸς εἰς ἄνω ἔμπρός εἰς δεξιά καὶ
ἀνωκαθῶν. Ἀρκατικὸς καὶ ποικίλος τῶν ἄνω. Μεταθῆσις ἐπὶ
δεξιὰ καὶ ἐπ' ἀριστερά. Μεταθῆσις ἐν χώρῳ. Ἀλλοτρίεργατατα.
Ἀλλοτρίεργατατα. Βῆμα παρῶν ἐν χώρῳ. Τὸ αὐτὸ μετὰ
κρούσεως τῶν χειρῶν ἔμπρός καὶ ἄνω. Κρούσις καὶ τάσις τῶν
χειρῶν ἐπὶ τοῦ ὄψεως καὶ ἄνω. Ὁρατικὸς μετὰ καθίσταται. Τὸ
αὐτὸ ἐπὶ τοῦ ὄψεως καὶ ἐπὶ τὰ πλάγια. Χρηματικὸς τῶν τετραθίων. Αἱ παν-
ταταῖαι μεταβολαὶ καὶ συνδυασμοὶ διαφόρων ἀκρίσεων. Παῖδορο-
μαὶ πρὸς φυσικογνωστικὰς παρατηρήσεις καὶ ἐπιπέσεις ιστορι-
κῶν μερῶν.

Σημ. ἰδ. Εἰς ὅσα δημοτικὰ σχολεῖα εἶναι ἄδύνατος ἡ διδασκαλία
ἐν ἡ καὶ κλεισθῶν τεχνικῶν μαθημάτων, ὁ δὲ κατὰ ὁρίζοντος γένους
χρησιμοποιοῦται πρὸς διδασκαλίαν τῆς ἀναγνώσεως τῆς γραμματικῆς τῆς
ἀριθμητικῆς καὶ τῶν θερηματικῶν κατὰ πλείους τῶν ἐν τῇ ὁρολογίῳ προ-
γράμματι ἀνεπεριόριστων ὥρων.

Γεωργικαὶ ἐργασίαι.

Αἱ γεωργικαὶ ἐργασίαι ἐν τοῖς ἀδικριτέοις καὶ ἀμνημένοις
σχολείοις τῶν ἄρρῶν γίνονται εἰς τῆς ἑβδομάδος μετὰ τὸ τέλος
τῶν λοιπῶν μαθημάτων καὶ συνίστανται, εἰς τὴν εὐρεσίαν δέν-
δρων ὁμοειδῶν καὶ καλλωπιστικῶν, εἰς τὴν σπορῶν καὶ καλλ-
ιεργίαν ἀνθῶν καὶ λαχανικῶν, εἰς τὴν ἐμβολιασμῶν δένδρων
(κατὰ τὴν προσηκόντων χρόνον). Εἰς τὰς πόλεις καὶ εἰς τὰς κώ-
μας παρὰ τὰς ὁποίας εἶναι γεωργικοὶ σταθμοὶ ἄδηνγοῦνται ἐκασ-
τὴ καθ' ἑβδομάδα οἱ μαθηταὶ ὑπὸ τῶν διδασκάλων καὶ παρα-
κλινοῦσθαι τὰς συντελούμενας ἐκεί ἐργασίας. Εἰς ἅλα δὲ σχολεῖα
εἶναι δυνατὴ ἡ ἐπιτροπὴ μεταξοσκηλικῶν γίνεσθαι αὐτῆ τὸ δὲ προ-
κείμενον κέρδος διατίθεσθαι πρὸς ἀγορᾶν σχολικῶν ἐργῶν (ἀνα-
γνωστηρίου, ἀριθμητηρίου, εἰκῶν ἱερῶν, φυσικῆς καὶ Ἑλληνι-
κῆς ιστορίας) οὐδέποτε ὅμως ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ ἡ ἀκροφρὴ ἐν-
τός τῆς αἰθούσας ἐν ἣ γίνονται αἱ διδασκαλίαι.

Τὰ ἐν τῇ παρῶνι προγράμματι ἀνεπεριόριστα διδάσκονται καὶ
ἐν τοῖς ἀδικριτέοις Παιθροναγωγείοις. Ἄντι δὲ τῶν γεωργικῶν
ἐργασιῶν διδάσκονται χειροτεχνήματα ὡς καὶ κατὰ τὰς ὥρας τῶν
ἐξωχικῶν περιπέτων ὁμοίως ὁ καιρὸς κωλύει τὴν ἐκτέλεσιν τού-

των. Ἐν τοῖς ἀδιαιρέτοις Παρθενωνογείοις τὸ πλείστον τὸ ἑρμῆ-
νου τῶν στοιχείων ἑρμῆσιον χρησιμοποιεῖται δι' ἑργαζομένα ὑπο-
χρεωμένους τῆς διδασκαλίας, να ἐπιθεωρῆ τακτικῶς καὶ ἀναλυ-
τικῶς τὰς ὑπὸ ἐκείτης μαθηρίας ἐν ἐκάστῳ μαθηματικῶν γυμνα-
σιακῶν χειροτεχνικῶν ἑργαζομένων. Πρὸς τοῦτο αἱ μαθηρία αἱ ἔχουσαι
ἑργαζομένα πρὸς ἐπιθεωρήσιν συγκεντρῶνται ἐν τῷ σχολείῳ ἡμι-
οικίαν ὥραν μετὰ μεσημέριον πρὸ τῶν ἄλλων μαθηριῶν ἵνα ἐπι-
θεωρησῆ τακτικῶς διδασκαλικῶς καὶ ὁμοῦ τὰς ἀπαιτούμενας ἀδηγίας.

Διδάσκονται δὲ τὰ εἴδη. Χειροτεχνήματα ἐν τοῖς ἀδιαιρέτοις
Παρθενωνογείοις.

Τάξις Α'.

Ποικιλτικῆ. Κέντημα ἐπὶ κινεῶν (μάζα) [γραμματὰ εὐθείαι,
παντοδαπὰ συμπλέγματα γραμμῶν. Τὰ κεφαλαία τοῦ τύπου γραμ-
ματικῶν τῶν ἑλληνικῶν ἀλφάβητων ἐν τοῖς ἀπλουστερίοις αὐτῶν δια-
γράμματα (τὰ δυσκολότερα τούτων διδάσκονται κατὰ τὴν δευτέ-
ραν ἐξήγησιν). Οἱ ἀραβικοὶ ἀριθμοὶ καὶ τὰ μικρὰ γράμματα τοῦ
ἑλληνικοῦ ἀλφάβητου εἰς μικρὰς διαστάσεις.

Τάξις Β'.

Ποικιλτικῆ. Τὰ μικρὰ καὶ κεφαλαία γράμματα τοῦ ἑλληνι-
κοῦ ἀλφάβητου καὶ οἱ ἀραβικοὶ ἀριθμοὶ ἐν μεγαλυτέροις διαστάσεσι.
Πλεκτικῆ καὶ ραπτικῆ. Πλοκή περιποδίων (βραμπεκίων).
Διάφορα εἴδη ραπτικῆς ἐπὶ τετραγώνου λευκοῦ ὑφάσματος (στρί-
ψωμα, γάζα, τριπογάκι, πλικορραρή, κομβότροπος, ἀμβλώωμα
τρίγωνον καὶ τετραγώνον).

Τάξις Γ'.

Ραπτικῆ καὶ διαρραχῆ (μαντάρισμα). Ῥαφή χιτῶνος γυναι-
κείου. Διαρραχῆ (μαντάρισμα) διαφόρων λευκῶν ὑφασμάτων.

Τάξις Δ'.

Ραπτικῆ, ποικιλτικῆ, κοπτικῆ καὶ διαρραχῆ. Κοπή καὶ ραφή
ἐπιγυμνωτικῶν γυναικείων (καμιζέλας). Κέντημα λευκῶν (φαστιόντων)
πρὸς διακόσμησην αὐτοῦ. Διαρραχῆ περιποδίων (μαντάρισμα).

Σημ. γ'. Καὶ ἐν τοῖς διηρημένοις καὶ ἀδιαιρέτοις παρθενωνογείοις ἐν
ὁμαρῇ ἰδιαίτερον κατὰλληλον ὁμαρτίον γίνεται ἔκτροφη μεταφοσολογίων.

Ἐν Χαλέσσῃ τῇ 4 Σεπτεμβρίου 1902.

Ὁ Γενικός Ἐπιθεωρητὴς τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδείσεως
Ν. ΠΑΛΙΕΡΑΚΙΣ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Ἐκ τῆς ἐπ' ἀριθ. 35/21 Ἐγκυκλίου τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ
τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδείσεως.

Τροποποιήσεις

Ἐν τῷ ὄρωσιόῳ καὶ τῷ ἀναλυτικῷ προγράμματι τῶν διηρη-
μένων δημοτικῶν σχολείων.

Α. Ἐν τῷ ὄρωσιόῳ προγράμματι.

1) Τὰ Θεωρητικὰ ἐν ἀπόκειν ταῖς τάξεσι διδάσκονται ἰδιαί-
τέρως δύο ὥρας καθ' ἑξῆς κατὰ Σάββατον δε συγκεντρῶνται
οἱ μαθηταὶ τῶν δύο ἀνωτέρων τάξεων ἐν τῷ αἴθουσῳ τοῦ σχολεί-
ου, ἀναγνώσκονται αὐτοὶ ἢ κατὰ τὴν ἀμέσως ἐπομένην Κυρια-
κῆν ἀναγνωσθησομένην περιοχὴν τοῦ Ἐξαγγελίου καὶ διδόνται
ἠθικὰ παραγγελαία τοῖς μαθηταῖς ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τῆς σχολ-
ῆς ἐκ τῆς ἀναγνωστέσης περιοχῆς ἐξηγόμενοι. Εἰς δὲ τὰς
μαθητίας τῶν δύο κατωτέρων τάξεων, συγκεντρῶμενους ὁμοίως
ἐν τῷ αἴθουσῳ, διηγεῖται ὁ διδάσκων τὰ ἱερὰ ἐν ταῖς εἰρημέναις
τάξεσιν ἢ ὁ διδάσκων ἐν τῷ σχολείῳ, πλὴν τοῦ προϊσταμένου
πυγχοῦδος δηλῶσας διὰ γλώσσης κατὰλλήλου μικρὸν ἠθικο-
θεραπευτικῶν διηγήματα.

2) Ἐν τῇ Α' τάξει τὰ ἑλληνικὰ διδάσκονται ἐπὶ δύο ὥρας
καθ' ἑκάστην, κατὰ ταύτας δὲ διδάσκονται ἡ Γραμματικῆ καὶ ἡ
Γραφή καὶ οὕτ' ἐν ἰδιαίτεροις ὥραις.

3) Ἡ Γυμναστικὴ γίνεται πάντοτε μετὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν
ἄλλων μαθημάτων, πρὸ μεσημέριος ἢ μετ' αὐτήν.

4) Ἐν τῇ Α' καὶ Β' τάξεσι δὲν διδάσκονται Ἱστορία, αἱ δὲ διὰ
τὴν διδασκαλίαν ταύτην σημειούμεναι ὥραι ἐν τῷ δημοσιεύθεντι
κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὄρωσιόῳ προγράμματι διατίθενται διὰ
τὴν πραγματογνωστικὴν καὶ περὶδογραφικὴν.

5) Ἐν τῇ Γ' καὶ Δ' τάξεσι αἱ ὥραι τῶν Φυσικῶν περιορί-
ζονται εἰς τρεῖς.

6) Ἐν τῇ Α' τάξει δὲν διδάσκονται Γεωγραφία ἐν ἰδιαίτεροις
ὥραις ἀλλὰ κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν ἑλληνικῶν διδάσκονται
τὰ σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος καὶ στοιχειώδη τινὰ ἐκ τῆς Πατριδογρα-
φίας, ἅπαντα σημειοῦνται ἐν τῷ ἀναλυτικῷ προγράμματι τοῦ ἀδι-
αιρέτου δημοτικοῦ σχολείου. (οἰκία, σχολεῖον, ἐκκλησία, ἔθελος τῆς
πύλως ἢ κόμης, ἐν ἢ ὁ ἐκπαιθεὶς διδασκόμενος μαθητής ἢ κτλ.)

7) Ἐν μὲν τῇ Γ' τάξει διδάσκονται ἡ Ἱστορία τῆς Κρήτης

ἀπαξ καθ' ἑξομάδα, ἀπὸ τῶν ἀρχαιστῶν γράβων μέχρι τῆς κατακνήσεως αὐτῆς ὑπὸ τῶν Ἀράβων. Ἐν δὲ τῇ Δ' ὥσπετος ἀπαξ καθ' ἑξομάδα ἢ Ἱστορία τῆς Κρήτης ἀπὸ τῆς κατακνήσεως αὐτῆς ὑπὸ τῶν Ἀράβων μέχρι τῆς σήμερον.

Βεν Ἐν δὲ τῷ Ἀναλυτικῷ Προγράμματι.

Α'. ΤΑΞΙΣ

α'. Ἐξομαστικά.

Ἀνάπτυξις λέξεων εἰς τὰ συστατικὰ αὐτῶν καὶ ἐκ τούτων εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν ἀρχαίων δεδωμένων λέξεων ἢ καὶ ἄλλων ὁμοίων πρῶταί. Ἀσκήσεις ἐκ τοῦ ἀναγνωσματορίου καὶ ἀνεγγραφοῦ ἀπικτιότες καὶ λογικῆ ἀπλῶν προτάσεων καὶ λόγου συνεχῆς.

β'. Γραφή.

Γραφὴ ἐκ τῶν ἐκαστοῦ κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν διδασκωμένων γραμμάτων, συλλαβῶν καὶ λέξεων. Γραφὴ ἀπλῶν προτάσεων. Καθημερινὴ γραφικὴ ἐργασία κατ' οἶκον.

γ'. Γραμματικὴ.

Ἡ Γραμματικὴ ἐν τῇ τάξει αὐτῆς δὲν διδάσκεται εἰς ἰδιαιτέρας ὥρας ἀλλὰ διδάσκονται ἐκ ταύτης κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἀναγνώσεως τὰ ἑξῆς. 1) Ἀνάπτυξις τῶν προτάσεων εἰς λέξεις τῶν λέξεων εἰς συλλαβὰς τῶν συλλαβῶν εἰς γράμματα καὶ ἀντιστρέφως σύνθεσις τῶν γραμμάτων εἰς συλλαβὰς τούτων εἰς λέξεις καὶ τούτων εἰς προτάσεις. 2) Διάκρισις τῶν γραμμάτων εἰς φωνήεντα, σύμφωνα καὶ διττόγωνα. Διακριτικὴ σημεῖα. 3) Διακρισις τῶν λέξεων εἰς μονοσυλλαβῶν δισυλλαβῶν καὶ πολυσυλλαβῶν. Οἱ τόνοι καὶ τὰ πνεύματα. 4) Διακρισις καὶ ἐνομασία τῶν σημείων τῆς στίξεως· κόμμα, μέση στιγμή, τελειὰ στιγμή, ἐρωτηματικὸν καὶ θαυμαστικόν.

Πρὸς ἄσκησιν τῶν μαθητῶν εἰς τὴν γραφὴν καὶ τὴν ὀρθογραφίαν ἀνεγγραφοῦν καθ' ἑκάστην κατ' οἶκον 2—3 μὲν λέξεις κατὰ τὴν Ἁγν ἑξαμερίαν 3—5 δὲ ἢ καὶ ἐπιπλέον πρότασις κατὰ τὴν Βεν ἐκ λέξεων δεδωμένων καὶ ἐξετασθεῶν.

Β'. ΤΑΞΙΣ

Ἐξομαστικά.

Ἀνάγνωσις

Ἀσκήσις εἰς τὴν ἀπικτιότες καὶ λογικῆς ἀναγνώσεως. Ἐργασίαι τοῦ περιεχομένου τῶν ἀναγνωστικῶν λέξεων καὶ ἐκ ἐρωτήσεων καὶ ἀποκρίσεων ἀνάπτυξις καὶ ἐρῆθι κατανόησις αὐτοῦ. Ἀνάγνωσις ὑπὸ τοῦ διδασκάλου καὶ μετὰ ταῦτα ὑπὸ δύο τοῦλάχιστον ἐκ τῶν κλάδων ἀναγνωστικῶν μαθητῶν.

Ἐκ δὲ τῆς Γραμματικῆς διδάσκονται τὰ ἑπόμενα. 1) ἡ ἀπλῆ πρότασις. Ὁδηγίαι πρὸς εὐρείαν καὶ συστηματικὴν ἀπλῶν προτάσεων. 2) Ἀθήγωνα, παραθήγωνα καὶ προπαραθήγωνα. 3) Διαίρεσις τῶν φωνηέντων· μακρὰ καὶ βραχεῖα· συλλαβαί. 4) Τονισμὸς τῆς προπαραθήγουσας καὶ βραχείας συλλαβῆς. 5) πνευματικὰς τῶν ἀπὸ υ ἀρχομένων λέξεων 6) ὄνομα οὐσιαστικῶν ἄρθεως, γένος πῶσις 7) ἄρθρον καὶ κλίσις αὐτοῦ. Κλίσις ἀνυκνέτων ὀνομάτων τῆς πρώτης καὶ δευτέρας κλίσεως 8) ἐπίθετον (προσκήσεις ἀπὸ στόματος ἑνωτικῆ τοῦ ἐπιθέτου καὶ γένος τούτου) καὶ προσωπικὰ ἀντωνυμικά κατ' ὀνομαστικὴν καὶ ὁ ἐνεστώσις τῶν βαρυτόνων ρημάτων ἐν τῇ ὀριστικῇ.

Ὀρθογραφία.

- 1) Διαίρεσις τῶν λέξεων εἰς συλλαβὰς καὶ ἀνεγγραφή τούτων.
- 2) Διαίρεσις καὶ ἐρῆθι γραφῆ οὐσιαστικῶν ἐπιθέτων, ρημάτων καὶ προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν, ἀλλὰ μόνον ἐκ τῶν διδασκωμένων κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς Γραμματικῆς. Κατ' οἶκον δὲ ὀρίζεται τοῖς μαθηταῖς ὅπως εὐρίσκουσιν καὶ καταγράφουσιν ἐν τῷ τετραδίῳ αὐτῶν ὅτε μὲν λέξεις μονοσυλλαβῶν, ὅτε δὲ δισυλλαβῶν καὶ πολυσυλλαβῶν ὅτε δὲ λέξεις τοιαύτας ἢ τοιαύτας ἀναλόγως τοῦ τόνου ἢ τοῦ πνεύματος.» Ἀνεγγραφή ἀπὸ τοῦ ἀναγνωστικῶ βιβλίου ἢ καὶ γραφῆ καθ' ὑπαγόρευσιν ἀπλῶν προτάσεων, ἀλλὰ πάντοτε μετὰ προηγουμένην κατανόησιν αὐτῶν.
- 3) Συχνὴ ἀνεγγραφή τῶν γυμνασμάτων τῶν χρησιμευόντων εἰς τὴν ἐκαστοῦ διδασκαλίαν τῆς Γραμματικῆς.

Ποιήματα.

- 1) Ἡ Πέριπλο 2) Ἡ Βορείως τοῦ τ' ἄρναξις 3) Ἡ Περιστερὰ

4) τὸ Ὅρανον 5) τὸ Φεγγάρι 6) ἡ Ἐπίτις 7) ἡ Ἑσπέρα 8)
τὸ Πρωί 9) Ἑσθινὴ προσευχὴ.

Γ'. ΤΑΞΙΣ

Ἑλληνικὰ

Ἀνάγνωσις.—Γραμματικὴ.—Ποιήματα.

Ἀπαιτος λογικὴ καὶ ἠθικὴ ἀνάγνωσις ἐξ ἐγκεκριμένου ἀναγνωματηρίου. Ἑρμηνεῖα τῶν ἀναγνωσκομένων λέξεων ἴδιος τῶν ἀρχηζόμενων εὐσαιστικῶν καὶ τῶν ἐπιθέτων καὶ παραγωγῶν ἀπικριζομένη ἀνάγνωσις τοῦ περιεχομένου τῶν ἀναγνωσκομένων. Ἀνάγνωσις ἐπιμελημένη καὶ λογικὴ ὑπὸ τοῦ διδασκάλου.

Ἐκ τῆς Γραμματικῆς 1) εὐσαιστικὰ (διάκρισις τούτων εἰς συγκεκριμένα καὶ ἀφηρημένα καὶ τῶν συγκεκριμένων εἰς κύρια καὶ προσγορικὰ, κλίσις ἀσυναρέτων ὀνομάτων τῆς α', ε' καὶ γ' κλίσεως) 2) οἱ κυριώτεροι περὶ τονισμοῦ κανόνες (τονισμὸς τῆς παραληγοῦσης, καὶ τῆς ληγοῦσης τῶν ὀνομάτων). 3) Συναίρεσις καὶ συνηρμένα ὀνόματα τῆς πρώτης κλίσεως 4) ἐπιθέτα (Γένη τοῦ ἐπιθέτου καὶ βᾶθμοι αὐτοῦ) 5) Ἀντωνυμια (προσωπικὰ, δευτικὰ, ἐρωτηματικὰ, καὶ ἡ ἀρίστος καὶ ἐρωτηματικὴ τις) 6) Ἔννοια ρήματος (πρόσωπα, χρόνος, ἀριθμὸς ἐγκλίσεις). Ὁ ἐνάστωσις ὁ παρατατικὸς καὶ ἀρίστος τῆς ἐνεργητικῆς καὶ παθητικῆς φωνῆς τῶν βαρυτόνων ρημάτων. Ὁ ἐνάστωσις καὶ ἀρίστος τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς καὶ ἐκ τῶν ἀκλίτων μερῶν τοῦ λόγου (προθέσις, ἐπιρρήματα). Ἐκ τοῦ συντακτικοῦ ἄνευ βιβλίου (ἢ ἀπὸ τῆς προτάσεως, ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου, ἐκτετατομένην πρότασιν, τὸ ἀντικείμενον κατ' αἰτιατικὴν).

Δι' ὀρθογραφικὰς ἀσκήσεις. 1) Γραφὴ κατ' οἶκον καὶ ἐν τῷ σχολείῳ λέξεων ἐξυτόνων, παραξυτόνων καὶ προπροξυτόνων, περιωπόμενων καὶ προπερισπωμένων, εἰκυσμένων καὶ φιλουμένων. Ἐβρεσις καὶ γραφὴ τούτων ἀπὸ μνήμης. Γραφὴ λέξεων μετὰ διαιρητικῶν καὶ ἐφαρμογῆς διὰ πολλῶν παραδειγμάτων τῶν περὶ συλλαβισμὸν κανόνων. Ἀσκήσεις ἐπὶ λέξεων καταλλήλων εἰς τοὺς περὶ τονισμοῦ κανόνας. Γραφὴ καθ' ὑπαγόρευσιν προτάσεων καὶ μικρῶν τελείων λόγων. Συγχὴ ἀντιγραφὴ ὀνομάτων καὶ ἄλλων γυμνασιαίων μεθ' ἑκάστου μᾶθημα γραμματικῆς Ἀντιγραφὴ ἀναγνωσθέντων καὶ καλῶς κατανοηθέντων μερῶν ἐκ τοῦ ἀναγνωστοῦ βιβλίου καθ' ἑκάστην.

Ποιήματα.

1) Πρὸ τῆς Παναγίας 2) τὸ κωνόπουλλο 3) Χαῖρι μου!
Ἄρα σου καλὴ! 4) Τὸ καὶ τὸ πᾶσι 5) Τὸ κλιμακίρι 6)
Τὸ θηνώπων 7) Ὁ γαίμων 8) Ἡ ἀνείρις 9) Ἡ θάλασσα
καὶ τὰ ποτάμια 10) Ἡ τρελὴ ἀνθρώπου 11) Ἦρις πρὸς τὴν
Θεὸν 12) Εὐχριστία πρὸς τὴν Θεὸν 13) Ἡ γῆ τῆς Ἑλλάδος.

Δ'. ΤΑΞΙΣ

Ἀνάγνωσις.—Γραμματικὴ.—Ποιήματα.

Α'. Ἀνάγνωσις.

1) Ἀπαιτος λογικὴ καὶ ἠθικὴ ἀνάγνωσις ἀπικριζομένη ἀνάγνωσις τοῦ περιεχομένου τῶν ἀναγνωσκομένων. Ἐκ τῆς Γραμματικῆς διδάσκονται αἱ ἀντωνυμια, 2) ἡ Ἐκθλιψις. 3) ἡ Κρίσις, 4) ὀνόματα ἀσυναρέτα καὶ συνηρμένα παθῶν τῶν κλίσεων 5) τὰ συνηθέτερα τῶν ὀνομάτων εὐσαιστικῶν. 6) ἐπιθέτα (ἀνώμαλα ἐπιθέτα, ἀνώμαλα παραθετικὰ) 7) Ἀριθμητικὰ 8) Ἀπλὰ καὶ σύνθετα λέξεις, ἔννοια τῆς συνθέτου λέξεως, 9) Ρήματα (ἀπλοὶ καὶ σύνθετοι χρόνοι τῆς ἐνεργητικῆς καὶ παθητικῆς φωνῆς τῶν βαρυτόνων) τὰ περιωπόμενα ρήματα 10) ἐκ τῶν ἀκλίτων μερῶν τοῦ λόγου ὁ ἐνάστωσις καὶ τὰ ἐπιρρηματικά.

Ἐκ τοῦ συντακτικοῦ γίνεται ἐπανάληψις τῶν διδασθέντων ἐν τῇ τρίτῃ τάξει εἰτα διδάσκονται τὰ περὶ πεπλατυσμένης προτάσεως, οἱ ἐπιθετικοὶ καὶ ἐπιρρηματικοὶ θημασιὸν ἐν συντομίᾳ πάντοτε καὶ χωρὶς νὰ παραδίδονται ἡ διδακτικὰ τῆς γραμματικῆς.

Ὁρθογραφία.

Διὰ συγῶν γραφικῶν ἀσκήσεων ἐμπέδωσις τῶν κανόνων περὶ τοῦ τονισμοῦ τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν τριῶν κλίσεων. Ἀσκήσεις ἐπὶ τῶν συνηρμένων ὀνομάτων συγχὴ ἀντιγραφῆ τῶν διὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς Γραμματικῆς χρησιμεύοντων γυμνασμάτων. Ἀσκήσεις εἰς τὸ ἔρθως γράφειν τὰ παραθετικὰ (ζ, ω). Ἀσκήσεις εἰς τὸ ἀπαιτος καὶ ταχέως συναλάσσειν τοὺς ἀριθμοὺς τῶν ὀνομάτων, τῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν ρημάτων. Γραφὴ καθ' ὑπαγόρευσιν ἐκ συνεχῶς κειμένου ἀπαξ καθ' ἑδδομάδα.

Ποιήματα.

Ἐκ τῶν σημειωμένων ἐν τῷ ἀναγνωστικῷ βιβλίῳ διδάσκοντα τε ἐπιλεκτικῶς. Καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς τάξεσιν ἂν εἶναι διδασκαλίας ἢ διδακτικὰς τῶν ἐν ταῖς ἀναλυτικαῖς προγράμμασιν ἐπισημασμένων διδάσκονται τὰ ἐπιλεκτικῶς ἐκ τῶν σημειωμένων ἐν ταῖς ἀναγνωστικαῖς βιβλίαις.

Ἐκ τῆς Φυσικῆς ἱστορίας.

Ἐν μὲν τῇ Γῇ τῶν ζῴων γίνεται περιγραφή τῶν κυριωτέρων σπονδυλοτῶν ζῴων. Ἀπὸ Ζῴα θηλαστικὰ (ἄνθρωπος, οὐρκα, γουάττος, λέων, τίγρις καὶ κύν, λύκος καὶ ἀλώπηξ, ἄρκτος, καὶ ἐκ τῶν μηριαστικῶν βοῦς, κίβηλος, πρόβατον καὶ αἰεῖ, ἔλαφος καὶ ἵππος, χοῖρος, εἰλέφας, κάττωρ, φώκη καὶ γάλακτα. Βον Πτηνὰ (πτηνὰ σαρκοφάγα ἀετὸς, γυψ, ἑρπεδοπτηνὰ, ψυλλοκόπη, κατοικίδια πτηνὰ). Γον Ἐρπετὰ (χελιδνία, κροκόδειλος, ὄφεις, ἑχθίδες, καρχαρία, ἀρίγγη καὶ γάδος ὁ καλαρία (μουροῦνα) εἶτα περιγραφή σπονδυλοτῶν τινῶν ζῴων. Ἐντομα μέλισσα, μύια, μύρμηκες, ψυχή, μεταστροφικῆ). Κορῶν καὶ σπύγγη. Πρωτόζωα.

Ἐν δὲ τῇ Δῆ περιγραφή τοῦ ἀνθρώπου σώματος (κεφαλή, κορμὸς καὶ ἄκρα). Ἀπὸ θρέψης τοῦ σώματος (σήμε τῶν τροφῶν κυκλοφορία τοῦ αἵματος, ἀναπνοή, ἀποβολή τῶν ἀχρηστων συστατικῶν. Βον Κίνησις καὶ κινήτρια ὄργανα. Περιγραφή τοῦ σκελετοῦ (κεφαλή, κορμὸς, ἄκρα). Γον Ἀσκήσις (νευρικὸν σύστημα, αἰσθητήρια ὄργανα). Ἐκ τῆς φυτολογίας γενικά τινα περὶ φυτῶν, περὶ τῶν διαφόρων μερῶν ἢ ὀργάνων τοῦ φυτοῦ. Ὅργανα θρέψεως (ρίζα, βλαστὸς, φύλλα). Ἀναγκαῖοι παράγωγοι διὰ τὴν ζωὴν τῶν φυτῶν. Ὅργανα παραγωγῆς (ἄνθος, καρπὸς καὶ σπέρματα). Πολλαπλασιασμοὶ τῶν φυτῶν διὰ σπερμάτων πολλαπλασιασμοὶ τῶν φυτῶν διὰ μοσχεύματος καταβολῶν κτλ. Ἐπιβελικαμοὶ καὶ μεταφωτισμοί).

Μετὰ τὴν διδακτικὴν τῶν ἀνωτέρω γίνεται περιγραφή τῶν σπουδοειτέρων ἐκ τῶν φανεροτάτων φυτῶν (πέδικα, ἔλατοι, ὄρις, δῆμα, καστανέα πλάτανος, μορέα καὶ συκὴ, ἀμυγδαλή καὶ ἄλλα διαφορετὰ δένδρα, ἑσπεριδοειδῆ φυτὰ (λεμονέα, πορτοκαλεῖα, κτλ.) καὶ ἐκ τῶν βιομηχανικῶν (λίνον, βύβαξ, ταύτσιν γαμήλων, ἔλαια καὶ ἄμπελος, καρὲς τσίον, κακάον) καὶ ἐκ τῶν μονοκοτυληδῶνων, αἰτώδη καὶ φρονικοειδῆ φυτὰ). Ἐκ τῶν κρυπτογῶμων ἢ

ἀκινῶδων φυτῶν περιγραφή, συκὴ, μωκροῦς. Κατὰ τὴν βίαν ἐξαμερῶν γεννητικὰ τὸν ἐκ τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς βίαν τῶν ἐρυκτῶν λυθὸς καὶ καὶ πολυτιμὰ μεταλλικὰ ἐρυκτὰ.

Κατὰ τὰ λοιπὰ καὶ ἐν ταῖς σχετικαῖς τῆς μᾶτις ἐκπαίδευσίς καὶ ἐν ταῖς διαρκέσιν ἐκπαιδευτικαῖς σχολαῖς ἰσχύουσι τε καὶ τὸ περὶ τὸν ἔτος 1901 φερεσθῆναι 18 Σεπτεμβρίου 1901 ἐκδοσθέντα ὁριζήματα καὶ ἀναλυτικὰ προγράμματα.

Ἐν Χάλκῃ τῇ 2 Σεπτεμβρίου 1902.

Ὁ Γενικός Ἐπιθεωρητὴς τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαίδευσίσεως
Ν. ΠΑΠΑΡΑΚΙΣ

0 0 1 0 2 4 5 2 9 4
Βιβλιοθήκη Πανεπ. Κρήτης